

IMV Novo mesto se predstavlja na II. sejmu zaščite in obrambe v Kranju s prikolicami od najmanjših za tri osebe do največjih za šest oseb (od 49.000 do 58.000 din). IMV prikolice (posneli smo jih na kranjski železniški postaji) so namenjene za Švedsko. — Foto: F. Perdan

Leto XXVII. Številka 41

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Trzin — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, sreda, 29. 5. 1974

Cena: 1 dinar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Sejem obrambe in zaščite odprt

Predsednik sveta za civilno zaščito SFRJ admiral Bogdan Pecotič je v ponedeljek dopoldne v Savskem logu v Kranju odprl drugi sejem sredstev za obrambo in zaščito. Poleg razstavljalcev, predstavnikov večjih delovnih organizacij, občinskih družbenopolitičnih organizacij so se otvoritve udeležili tudi predstavniki zveznega in republiških sekretariatov za narodno obrambo. Pred otvoritvijo je zbranim spregovoril tudi predsednik kranjske občinske skupščine Tone Volčič, ki je poudaril, da sejem odraža razvoj potreb in prizadevanj naših delovnih kolektivov, da z ustrežno usmeritvijo in organizacijo proizvodnje in tudi z osvajanjem novih proizvodov ter z znanstvenim in raziskovalnim delom zagotovijo proizvodnjo obrambnih in zaščitnih sredstev za vse dejavnike splošne ljudske obrambe za primer vojne in za zaščito delovnih ljudi pred hudimi naravnimi in drugimi nesrečami.

Na tradicionalnem drugem sejmu sredstev za obrambo in zaščito sodeluje 36 razstavljalcev, ki razen tega zastopajo še 15 domačih in tujih podjetij. V okviru sejma pa bo tudi dvodnevni seminar, na katerem bodo predstavniki organizacij in enot civilne zaščite iz republik in pokrajin, občin in večjih delovnih organizacij obravnavali vprašanja iz civilne zaščite in se seznanili z uporabo sredstev pri zaščiti in reševanju.

Cepprav je to šele druga specializirana sejemska prireditve, o kateri je bilo na začetku več pomislekov, lahko ugotovimo, da je bila uresničitev zamisli, da bi na takšni prireditvi prikazali sredstva za obrambo in zaščito, ki jih proizvajamo doma, ne samo upravičena marveč tudi potrebna. Pohvalo zasluži tako delovna skupnost Gorenjskega sejma kot vsi tisti, ki so sodelovali na prvem in letošnjem sejmu. Razen tega pa velja poudariti, da je sejem zanimiv in je prav, da si ga ogledajo vsi tisti, ki se z obrambno vzgojo in z različnimi vrstami zaščite aktivno ukvarjajo.

A. Zalar

X. kongres — najvišji politični zbor

V Beogradu se je v ponedeljek začel jubilejni deseti kongres zveze komunistov Jugoslavije — Na njem sodeluje: 1666 delegatov, večje število uglednih revolucionarjev in dolgoletnih partijskih aktivistov, 95 delegacij komunističnih, socialističnih in drugih delavskih partij ter narodnoosvobodilnih in naprednih gibanj. — Uvodni referat »Boj za nadaljnji razvoj socialističnega samoupravljanja v naši državi in vloga ZKJ« je imel predsednik ZKJ Josip Broz-Tito, ki je kongres tudi odprl.

V ponedeljek dopoldne točno ob 10. uri je v slovesno okrašenem halo športov Pionir v Beogradu stopil predsednik ZKJ Josip Broz-Tito z ženo Jovanko. Spremljali so ga Edvard Kardelj, Stane Dolanc, Petar Stambolić in drugi visoki partijski in državni voditelji. Prisrčno pozdravljen z dolgotrajnim ploskanjem je predsednik Tito z govorniškega odra pozdravil 1666 delegatov desetega kongresa ZKJ, 308 domačih gostov in 95 delegacij komunističnih, socialističnih in drugih delavskih partij ter narodnoosvobodilnih in naprednih gibanj.

Ko je odprl deseti kongres, sta zbora kulturno umetniških društev Branko Krsmanović in Ivo Lola Ribar zapela Internacionalno. Na predlog tovariša Tita so potem izvolili 55-člansko delovno predsedstvo, prvi predsedujoči na plenarni seji pa je bil Edvard Kardelj. Pozdravil je vse udeležence in naštel delegacije iz mnogih držav z vsega sveta. Potem so delegati z enominutnim molkom izkazali spoštovanje preminulima članoma predsedstva Milentiju Popoviću in Jožefu Nagyuju, preminulima članoma stalnega dela konference ZKJ dr. Nikoli Miljaniću in Norbertu Vebru ter Stanki Vizovišek, ki je bila izvoljena za delegatko X. kongresa v Rimskih Toplicah. Nato so izvolili delegacijo, ki sta položili vence na grobnico narodnih herojev na Kalemegdanu in na pokopališče osvoboditeljev Beograda.

Po govoru predsednika Tita je bilo v ponedeljek še pet plenarnih sej, na katerih, so razpravljali o referatu predsednika ZKJ Josipa Broza-Tita in o poročilih organov ZKJ.

Deseti kongres zveze komunistov Jugoslavije včeraj in danes nadaljuje z delom v petih komisijah. Jutri se bodo delegati spet sestali na plenarni seji, na kateri bodo sprejeli resolucije desetega kongresa ZKJ ter dopolnitve in spremembe statuta. Nazadnje pa bodo izvolili in verificirali še organe zveze komunistov Jugoslavije.

Nadaljevanje na 3. str.

Velik odmev

V slovesni in delovni utrip desetega kongresa zveze komunistov Jugoslavije so se podobno kot po vsej državi vključili tudi prebivalci Gorenjske. Na medobčinskem svetu zveze komunistov za Gorenjsko v Kranju dobivajo poročila, da so prvi dan kongresa prebivalci sledili referatu predsednika Tita in razpravam po radiu in televiziji. Pritožnostna zborovanja pa so bila domala v vseh delovnih organizacijah, šolah in drugih ustanovah. Podobna poročila smo do zaključka redakcije dobili tudi v naše uredništvo. Skratka, deseti kongres ZKJ je že prvi in drugi dan zasedanja na Gorenjskem naletel na velik odmev.

V ješeniški občini so bila številna zborovanja, s katerih so poslali pozdravna pisma. Največje zborovanje je bilo v ponedeljek v železarni, kjer je o pomenu dela kongresa govoril sekretar tovarniške konference ZKJ Valko Erjavšek.

V kranjski občini so v nedeljo sprejeli v Stražišču v zvezo komunistov 15 novih članov.

Včeraj je bilo zborovanje v Tekstilindusu, danes pa bo v Iskri in Savi. Pozdravno pismo kongresu so že prvi dan zasedanja poslali komunisti Iskre Elektromehanike Kranj. Podobno kot povsod na Gorenjskem so predlagali, da se tovariš Tito izvoli za predsednika ZKJ brez časovne omejitve mandata. Danes se bo sestal tudi aktiv komunistov prosvetnih delavcev, kjer bodo sprejeli v zvezo komunistov 25 novih članov.

V radovljiški občini so že konec minulega in v začetku tega tedna na sestankih različnih družbenopolitičnih organizacij izrazili podporo delu in predloženim stališčem desetega kongresa. Včeraj pa so slovesno sprejeli v zvezo komunistov 76 novih članov. Zborovanja, s katerih so poslali pozdravne delegate na kongresu, so bila že v vseh delovnih organizacijah in šolah v občini.

V Škofji Loki je bila včeraj popoldne velika parada mladih, ki je v soboto zaradi žalovanja ob nesreči LTH odpadla. S tega zbora mladih in prebivalcev Škofje Loke so kongresu poslali pozdravno pismo.

V Trzinu pa so v petek odprli razstavo z naslovom Trzin med kongresoma. V četrtek in petek bodo v paviljonu NOB predvajali filme o revolucionarni poti tovariša Tita. V ponedeljek in včeraj pa so bila v vseh večjih delovnih organizacijah in v šolah zborovanja, s katerih so poslali delegate na kongresu pozdravne brzojavke.

Obletnica spopada z Orjuno

V soboto, 1. junija, ob 10.30 bo v Trbovljah zbor slovenskega delavstva. Pred delavskim domom bo osrednja slovenska proslava v spomin na 50-letnico zmage delavstva nad Orjuno. Slovenski proletariat na čelu s trboveljskimi rudarji je takrat pod vodstvom komunistične partije skupno z delavskimi obrambnimi četami iz revirjev in Ljubljane v znamenitem spopadu z Orjunaši na cesti pred rudarskim domom v Trbovljah zadal odločilen udarec tej fašistični organizaciji.

Na osrednji slovenski proslavi, ki se je bo udeležilo od 25 do 30 tisoč delavcev in mladine iz vse Slovenije (med njimi večje število tudi z Gorenjskega) bo govoril sekretar izvršnega biroja predsedstva zveze komunistov Jugoslavije Stane Dolanc. Ob tej priliki pa bo predsednik centralnega komiteja ZK Slovenije Franc Popit odkril spomenik, ki bo ponazarjal spopad delavcev z Orjuno, delo akademskega kiparja Stojana Batiča.

V spomin te pomembne obletnice že od 23. maja potekajo v zasavskih občinah različne prireditve. A. Z.

jubilejna mešanica

BRAVO

netto 100g

ŠPECERIJAZ BLED

Naročnik:

Breznjev sprejel Ljubičiča

Pretekli teden se je delegacija oboroženih sil SFRJ mudila na obisku v Sovjetski zvezi. Zadnji dan obiska, to je v petek, je generalni sekretar CK KP SZ Leonid Breznjev v Krenlju sprejel zveznega sekretarja za narodno obrambo generala armade Nikola Ljubičiča ki je tudi vodil delegacijo. V prijateljskem pogovoru sta izmenjala mnenja o nadaljnjem razvoju odnosov in sodelovanju med Jugoslavijo in SZ. Pogovarjala sta se tudi o nekaterih mednarodnih uprašanjih.

Novo sindikalno vodstvo

Plenum sveta ZSJ je na zadnji seji izvolil za novega predsednika Mika Spiljaka. Za podpredsednika sta bila izvoljena dosedanja predsednik republiške konference sindikatov v BIH Djuro Vekić in dosedanja predsednik republiškega sveta zveze sindikatov Srbije Dušan Bogdanov. Za sekretarja sveta ZSJ so izbrali Miodraga Vlahiča, ki je bil do sedaj načelnik službe za interno obveščanje v državnem sekretariatu za zunanje zadeve.

Višje pokojnine?

Zvezni odbori Zveze upokojencev Jugoslavije so zahtevali, da naj vseh osem združenj v državi takoj pošlje samoupravnim pokojninskim skupnostim zahtevo, naj se pokojnine ustrezno uskladijo z gibanjem življenjskih stroškov v tem letu. Povečale naj bi se že s 1. junijem, in sicer v skladu s povečanjem življenjskih stroškov v prvem letošnjem polletju.

Največja tovarna glinice

Sarajevski Energokombinat gradi v Zvozniku v BIH največjo tovarno glinice v Evropi. Tovarno gradnjo v sodelovanju z neko sovjetsko tovarno, ki kreditira gradnjo s 130 milijoni rubljev. Kredit bodo vračali 10 let, in sicer s proizvodnimi izdelki. Delo v tej tovarni bo v celoti avtomatizirano, zaposlovala pa bo 1250 delavcev. Pri predelavi rude bo sodelovalo kakih 1600 delavcev, v celoti pa se bo s predelavo boksita ukvarjalo kar 10.000 delavcev. V projektu so predvideli tudi najučinkovitejše in najsodobnejše ukrepe za varstvo narave.

Zdravniki ne marajo na deželo

V Beogradu je več sto zdravnikov brez dela. Kljub temu, da imajo veliko ponudb za delo na deželi, se nečejo zaposliti. Na deželo jih ne zvabi niti ponujenih 5500 dinarjev mesečnega dohodka, ponujeno komfortno stanovanje ter objubljena specializacija po štirih letih službovanja. Teško jih je privabiti celo v kraje, ki so komaj 30 km stran od Beograda. V takšnih razmerah, ko so mnogi kraji brez zdravnikov, zlasti tisti v revnejših komunah, bi bilo prav, če bi bilo za mlade zdravnike obvezno določeno čas prebiti na deželi kot zdravnik splošne prakse. To so že predlagale družbenopolitične organizacije v Srbiji.

11.000 stanovanj solidarnosti

Akcija solidarnostne gradnje 11.000 delavskih stanovanj, ki so jo pred časom začeli v Zagrebu, se nagiba v drugo fazo. 400 stanovanj so že razdelili, 4270 pa jih bodo v prihodnjih dneh. Stanovanje lahko dobi samo tisti delavec, katerega družinski dohodek ne presega 1350 dinarjev, razen tega pa mora imeti vsaj 5 let delovne dobe v enem od zagrebških podjetij.

Z razdelitvijo prvih 5000 stanovanj, bodo v Zagrebu uspeli rešiti le najnujnejše stanovanjske probleme. Po anketi mestnega sveta sindikatov kar 38.000 družin nima primerne stanovanja, kar 17.000 primerov pa je kritičnih.

Povsod veselo, najbolj svečano pa v Beogradu

Mladina in delovni ljudje Jugoslavije so v soboto slavili dan mladosti in 82. rojstni dan predsednika Tita. Slavili so ga na najrazličnejše načine, v vseh koncih države in povsod svečano. Vrstile so se razne prireditve, partizanski pohodi, proslave, v ZK so sprejemali nove člane in podeljevali priznanja najbolj aktivnim in prizadevnim. Vse te manifestacije so bile obenem tudi pozdrav 10. kongresu ZKJ.

Skupno slavlje, enotna čestitka predsedniku Titu, pa je bila prireditev na beograjskem stadionu JLA, kjer so nastopili fantje in dekleta iz vse države. Program se je odvijal pod naslovom Ime mi je bodočnost. Več kot sedem tisoč nastopajočih je v skupinskih vajah izrazilo nepretrganost naše revolucije. V nastope so bile simbolično vpletene ideje nove ustave SFRJ, materialne preobrazbe naše družbe, enotnost vseh delovnih ljudi, polet in predanost mladih ljudi in njihova pripravljenost, da vsak hip stopijo v bran za meje in celovitost naše države. Na tej prireditvi je mladi delavec iz Zole Vojko Mahnič izročil predsedniku Titu letošnjo štafeto mladosti s čestitkami mladine in narodov Jugoslavije ob njegovem rojstnem dnevu. Več kot 11.000 kilometrov je prepotovala po Jugoslaviji in njena predaja je pomenila vrh vseh prireditiv.

Pred dnevom mladosti in na dan mladosti so bile tudi po vsej Gorenjski številne prireditve. Med drugim so v vseh občinah, razen v Kranju — tod bodo slovesnost pripravili čez nekaj dni — podelili priznanja najbolj zaslužnim in delovnim mentorjem mladinskih aktivov in prizadevnim mladim aktivistom.

Na Jesenicah so priznanja podelili v soboto na osrednji prireditvi v počastitev dneva mladosti na Pristavi. Priznanja so podelili šestim mentorjem, petim mladinskim aktivistom in štirim mladinskim organizacijam oziroma društvom. Priznanja so dobili mentorji: Marjanca

V dežju in snegu po partizanskih poteh

Praznovanje meseca mladosti je bilo zelo slovesno tudi v jeseniški občini. Ob dnevu mladosti so mladinci skupaj z borci, taborniki in vojaki ter drugimi občani odšli po partizanskih poteh pod znóžje Karavank. Kljub dežju, ki je zjutraj padal kot za stavo, so vztrajali in so razdeljeni v dva odreda in štiri bataljone krenili na pot. Obiskali so številna partizanska obeležja in spomenike ter povsod počastili spomin padlih za svobodo. Med potjo so morali gaziti tudi na novo zapadli sneg. Težka pot in slabo vreme pa nista skalila dobre volje. S pesmijo so nekaj po dvanajsti uri vsi bataljoni prikorakali na Pristavo, kjer je bila sklepna prireditev meseca mladosti v jeseniški občini. Zbranim je spregovoril predsednik republiške konference ZMS Ljubo Jasníč, predstavnik mladih železarjev pa je prebral pismo z najboljšimi željami predsedniku Titu za visoki življenjski jubilej.

Po praslavi je bilo na Pristavi tovariško srečanje s partizanskim mitingom. Slovesnosti, pohoda in mitinga se je udeležilo več tisoč ljudi. J. R.

Skupščina ZRVS Slovenije

Jutri dopoldne se bo v Ljubljani začela druga redna skupščina zveze rezervnih vojaških starih Slovenije. Dvestopetdeset delegatov, članov sedanjega in kandidatov za novi republiški odbor bo pregledalo delo organizacije v preteklih štirih letih ter si začrtalo smernice za delo v bodoče.

Kot je dobro znano je najpomembnejša skrb rezervnih vojaških starešin vključevanje v vse oblike obrambnih priprav ter vojaško strokovno usposabljanje. Na podlagi tega ima rezervni starešina za nalogo in dolžnost, obenem pa tudi vso pravico vključiti se v obrambne priprave tam, kjer v pripravah potrebuje pomoč in, kjer je tovrstna usposobljenost potrebna.

Zakoni o ljudski obrambi predvidevajo, da bi odbore splošnega ljudskega odpora morale imeti vse večje organizacije združenega dela, šole ter krajevne skupnosti. V teh skupnostih samo na področju naše republike aktivno dela blizu 4000 rezervnih vojaških starešin. Da bi bilo lahko delo čim bolj uspešno, je bil za predstavnike občinskih organizacij skupno z ZKB NOV Slovenije pripravljen poseben seminar, na katerem so bile udeležencem pojasnjene konkretne naloge ZRVS in ZKB NOV pri odborih za SLO. Enake

Pančur, ki vodi tabornike, Ančka Stojan za delo v TVD Partizan, Janko Pribošič za dolgoletno vodstvo mladinskega pevskega zbora, Ljuba Starman za mentorstvo aktivna na Javorniku in Miro Smolej za mentorstvo v mladinskem aktivu na osnovni šoli na Koroški Beli.

Med mladimi aktivisti pa so dobili priznanja: Rado Sotler iz Železarne, Samo Krivic iz osnovne šole na Koroški Beli, Marija Mencinger iz ekonomske srednje šole Jesenice, Alenka Franc iz osnovne šole Preižhovega Voranca in Justi Celik iz mladinskega aktivna postaje obmejne milice.

Priznanja so prejeli tudi AMD Jesenice, taborniki odreda Jeklar, samoupravni organi GIP Gradis Jesenice in mladinski aktiv Dovje-Mojstrana.

V Radovljici je prejel priznanje mentor mladinskega aktivna na osnovni šoli Lesce Vlado Gatej ter mladinska aktivista Brane Kržišnik iz Kamne gorice in Marjana Sitar iz Ljubnega. Posebno priznanje za sodelovanje z občinsko konferenco pa so podelili garniziji Andreja Zvana-Borisa iz Bohinjske Bele. Aktivni mladine, ki so se vključili v republiško in občinsko tekmovanje Najboljši aktiv 74, pa so za najboljšega v občini proglasili aktiv iz Kamne gorice, drugi je bil aktiv osnovne šole Lesce in tretje mesto je zasedel aktiv Ljubno. Tudi ti aktivni so prejeli priznanja občinske konference.

V Škofji Loki so podelili priznanja trem mentorjem. Prejeli so jih Stefan Mohor iz LTH, Ladi Trojar iz osnovne šole Železniki in Stevo Cvetičanin iz garnizije v Škofji Loki. Priznanja so podelili tudi aktivnim mladincem: Koch Ediju iz Doma slepih, Lojzetu Nastranu iz Alpelesa in Petru Kalanu iz LTH. Za najboljši mladinski aktiv v občini pa so proglasili mladinski aktiv Poklicne lesne šole v Škofji Loki. Priznanja so podelili na svečani seji občinske konference.

V Trzicu so priznanja podelili na svečani akademiji v počastitev dneva mladosti navečer praznika. Priznanje so izročili mentorici Mileni Dolinar, med mladimi aktivisti pa so priznanja prejeli: Lučka Polajnar, Metka Košem, Janez Čerpnjak in Neva Dornik. L. Bogataj

Odločno za izvajanje smernic

Sredi maja se je na redni, četrti seji sestal aktiv komunistov — neposrednih proizvajalcev radovljanske občine. Na seji so ocenili dosedanje delo aktivna in se pogovorili o izvajanju stališč in sklepov sedmega kongresa zveze komunistov Slovenije. Obravnavali pa so tudi dejavnost organizacij ZK v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih.

Ko so razpravljali o integracijskih procesih v občini, so menili, da bodo pri povezovanju gospodarstva sorodnih panog morali odgovorni komunisti pokazati več prožnosti, poguma in razumevanja. To velja posebno za povezovanje v lesni, kovinsko-predelovalni industriji, za gozdarstvo in terciarne dejavnosti (gostinstvo, obrt, trgovina, turizem).

Ugodno so na seji ocenili potek in izvedbo nedavnih volitev in ugotovili, da je bilo izvoljenih za delegate veliko število neposrednih proizvajalcev, mladine in žensk. Ob tem so

smernice je prejel tudi koordinacijski odbor za SLO pri republiški konferenci SZDL, prek njega pa vse občinske konference SZDL v republiki.

Treba je pripomniti, da rezervni vojaški starešine vse aktivneje delajo tudi v raznih drugih organizacijah in organih, pomembnih za obrambno usposobljenost prebivalstva: svetih za narodno obrambo, specializiranih in drugih športnih organizacijah ter društvi, civilni zaščiti, partizanskih enotah, upravnih organih za ljudsko obrambo ter drugod.

Ce ugotovljamo, da so posamezni odbori razvoja strelstva na svojih področjih posvečali dovolj pozornosti, pa je vendarle treba priznati, da so bili nekoliko v senci taborniki, planinci, letalci, radioamaterji. V omenjenih organizacijah je bilo že lani včlanjenih več kot 40 odstotkov članov ZRVS in prav to je podatek, ki trdno pričja, da bo tudi na skupščini treba spregovoriti in se dogovoriti za večjo pomoč tem organizacijam.

Pripomniti je treba še to, da člani ZRVS delajo tudi kot predavatelji obrambe in zaščite po šolah ter kot predavatelji v okviru obrambnih priprav med prebivalstvom. J. Govekar

Jesenice

dopolodne na Jesenicah sklical vse predsednike gorenjskih občinskih konferenc socialistične zveze. Pogovorili so se o pripravi gradiva za medobčinsko analizo o volitvah in o pripravah na šesti zbor gorenjskih aktivistov. Govorili pa so tudi o organizaciji socialistične zveze v primeru vojne.

Kranj

Pogovorili so se o praznovanju 22. julija — dneva vstaje slovenskega naroda in o praznovanju 1. avgusta — občinskega praznika Kranja.

Kranj, 28. maja — Pri občinski konferenci socialistične zveze se je opredelila sestra komisija za proslavo dneva vstaje slovenskega naroda. A. Z.

Radovljica

V ponedeljek dopoldne so predstavniki temeljnih organizacij združenega dela iz radovljanske občine posredovali za financiranje skupnosti invalidskega pokojninskega zavarovanja.

V začetku tedna so se sestali na drugih sejah delegati iz radovljanske občine za zasedanje republiške skupščine. V ponedeljek popoldne je bila druga seja skupine delegatov zbor občin republiške skupščine, včeraj popoldne pa druga seja skupine delegatov s socialno zdravstvenega področja. Na sejah so določili delegata za zasedanje republiške skupščine.

Radovljica, 28. maja — Opoldne se je sestal izvršni svet radovljanske občinske skupščine. Razpravljal je o urbanističnih in gradbenih vprašanjih občine in imenoval komisije izvršnega sveta.

Jutri popoldne bo redna seja komiteja občinske konference zveze komunistov Slovenije. Govorili bodo o izvajanju stališč in sklepov VII. kongresa zveze komunistov Slovenije. A. Z.

Škofja Loka

Danes popoldne bo v Škofji Loki druga seja vseh zborov skupščine občine Škofja Loka. Za sejo bodo predlagan naslednji dnevni red: odobritev zapisnikov ločenih sej, skupne seje zasedanja, skupne seje vseh zborov ter poročilo o izvršitvi sklepov zadnjih skupščine občine, delegatska vprašanja, predlog statuta skupščine gorenjskih občin, predlog sklepa o določitvi sestave in imenovanju članov stalnih odborov občinske skupščine ter izvolitev delegacije za skupščino gorenjskih občin. Predlog družbenega dogovora o osnovah in merilih za določanje mesečnih nadomestil osebnih dohodkov in drugih osebnih prejemkov voljenim imenovanim funkcionarjem, predlog družbenega dogovora o osnovah in merilih za določanje osebnih dohodkov in drugih osebnih prejemkov voljenim imenovanim funkcionarjem v pravosodju, analiza o gospodarstvenih organizacijah združenega dela v občini lani, poročilo o pripravah na gradnjo delavsko rekreacijskega turističnega centra Soriška planina, poročilo o delovni službi družbenega knjigovodstva lani, predlog odloka o potrditvi zaključnega proračuna občine za leto 1973 in poročilo o izvršitvi proračuna in ostalih računov občine za leto 1973 ter volitve in imenovanja. J. R.

Tržič

V počastitev 10. kongresa ZKJ bodo v dvorani paviljona NOB v Trzicu predvajali v četrtek in petek, 30. in 31. maja, filme o življenju in delu predsednika Tita ter razvoju samoupravne socialistične Jugoslavije. Četrtko predvajanje filmov se bo začelo ob 19. uri petkovo pa ob 11. uri dopoldne. Predstave ob 11., 12. in 13. uri bodo namenjene šolski mladini, večerna predstava pa odraslim.

Osnovne organizacije ZK iz tržiške občine organizirajo v teh dneh zborovanja v počastitev kongresa ZKJ. Danes bosta večji zborovanja v Peklu Bombažni predilnici in tkalnici, kjer bosta govorila Janez Piškur in Viktor Švab. V teh dneh bodo v tržiški občini sprejeli v ZK okrog 30 novih članov. J. R.

Kranjski mladinci na festivalu Bratstva in enotnosti

Od 18. do 21. maja je bil v Nikšiču tradicionalni festival Bratstva in enotnosti. Posvečen je dosežkom mladine na športnem in kulturnem področju ter delu mladinske organizacije oziroma izmenjavi izkušenj o delu aktivov in klubov mladine. Na festivalu, ki je vsako leto v drugem mestu in v drugi republiki, sodeluje 12 mest iz vseh republik in pokrajin. Iz Slovenije na festivalu sodelujeta mesti Kranj in Gornja Radgona. Kranjsko mladino je na festivalu zastopalo približno 50 mladih športnikov, članov folklorne skupine in zabavni ansambel ter delegacija družbenopolitičnih organizacij občine. Na pot je odšla moška košarkarska ekipa, ženska rokometna ekipa, strelci in ekipa igralcev namiznega tenisa, ki so se v omenjenih športih pomerile z ekipami drugih mest. V košarki so Kranjčani osvojili prvo mesto, moška ekipa v namiznem tenisu je bila tretja, v streljanju pa je bila prav tako moška ekipa druga.

Delegacija družbenopolitičnih organizacij pa se je udeležila in je aktivno sodelovala na več konferencah o delu mladinskih organizacij. Letos so organizatorji festivala pripravili tudi problemsko mladinsko konferenco, na kateri je bilo govora o izvajanju sklepov 3. seje ZKJ.

Izvršnemu svetu skupščine pa je aktiv predlagal, da čimprej ustanovi predstojništva za urbanizem, gozdarstvo in stanovanjske zadeve.

Razen tega so sklenili, da bodo med zasedanjem desetega kongresa ZKJ v vseh kolektivih v občini pripravili priložnostne slovesnosti, zborove, s katerih bodo poslali pozdrave delegatom na kongresu. Podprli pa so tudi predlog komiteja občinske konference ZK, da se čimprej ustanovi samostojne organizacije ZK TOZD Gozdnega gospodarstva v hlinj, KZK Kranj — obrat Radovljica, v Zavodu za napredek in razvoju turizma na Bledu, v Merkurju Železnina Radovljica, Vzgojnemu centru v Kamni gorici, v trgovski podjetju Špecerija Bled in v osnovnih šolah Lesce, Lipnica in Gorje. J. R.

Slovesen sprejem v ZK

Bled, 28. maja — V počastitev desetega kongresa zveze komunistov Jugoslavije so aktivni delavci komunistov, konferenčni mladil delavcev in komite občinske konference zveze komunistov Radovljica dopoldne v vsakjaškem počitniškem domu Slovenen sprejem v zvezo komunistov Slovenije. V organizacijo ZK so sprejeli okrog 70 novih članov.

Slovesnega sprejema so se udeležili člani sekretariata aktivistov komunistov delavcev, sekretarji osnovnih organizacij ZK iz radovljanske občine, člani predstojništva konference mladih delavcev in drugi. O pomenu desetega kongresa ZK Jugoslavije je govoril sekretar medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Marjan Košir. V kulturnem programu so nastopili pevci in recitatorji. A. Z.

Okrepljena in idejnopolitično enotna zveza komunistov

Uvodni referat »Boj za nadaljnji razvoj socialističnega samoupravljanja v naši državi in vloga ZKJ« je imel v ponedeljek dopoldne na prvi plenarni seji desetega kongresa ZKJ predsednik Tito. Poudaril je, da ima ta kongres izjemno velik pomen.

»Pripravili smo ga v času, ko je naš delavski razred v skladu z novo ustavo prevzel v naši družbi vlogo, ki mu v razvoju socializma tudi pripada. Zveza komunistov je ponovno pokazala svojo moč s tem, da je v boju za enotnost, monolitnost in prečiščenost partije premagala vse tiste elemente, ki so zanikali vodilno vlogo ZKJ.

Deseti kongres je priložnost, da naredimo bilanco uspehov in pomanjkljivosti, da sprejmemo naloge za pravilno delo ZK v prihodnosti«, je dejal tovariš Tito.

Njegov referat je razdeljen na štiri poglavja. V prvem so zajete spremembe v sodobnem svetu in orisana zunanja politika Jugoslavije, v drugem je govora o materialnem in družbenem razvoju, v tretjem o nadaljnji graditvi družbenoekonomskega in političnega sistema in v četrtem o uresničevanju vodilne vloge zveze komunistov.

NOVI ODNOSI

Predsednik Tito je poudaril, da se v mnogih državah sveta porajajo novi odnosi in bi bilo zato sleherno dogmatiziranje oblik in poti socializma v temeljih napačno in škodljivo. Nastalo je veliko novih držav na ruševinah nekdanjih kolonialnih imperijev. Nastala pa je tudi vrsta socialističnih držav. Tako je človeštvo danes v novem obdobju svoje zgodovine, v kateri se je socializem razvil v svetovni proces.

Ko je v referatu ponovil naša stališča glede bližnjevzhodne krize, Indokine, Afrike in Latinske Amerike, je predsednik Tito posebej poudaril, da mora biti varnost v Evropi celovita. Pomembno je soglasje nedotakljivosti meja. Tega pa se Italija ni držala, vendar pa za nas vprašanja meja ni več in se zato o tem tudi ne moremo pogajati. Glede narodnostnih manjšin pa je rekel, da je Jugoslavija vedno izhajala s stališča, da so narodne manjšine mostovi, ki naj zbližujejo narode.

»Ni trdnega miru in varnosti, dokler popuščanje napetosti ne bo zajelo vseh območij sveta in dokler pri urejanju poglavitnih mednarodnih problemov, ne bodo enakopravno sodelovale vse države.« je v tem delu referata rekel tovariš Tito.

Delo po komisijah

Deseti kongres zveze komunistov Jugoslavije včeraj in danes nadaljuje delo v petih komisijah. V komisiji za razvoj socialističnih samoupravnih družbenih razmerij sodeluje okrog 500 delegatov. Uvodni referat pa je imel Kiro Gligorov. Okrog 300 delegatov sodeluje v komisiji za razvoj političnega sistema in medrepubliških in mednarodnih odnosov. V tej komisiji je imel uvodni referat Jura Bilića. V komisiji za razvoj zveze komunistov, tj. idejnopolitično organizacijsko, kadrovske in akcijske usposabljanje ter statutarna vprašanja sta govorila Stevan Doronjski in Grujo Novaković. Za delo v tej komisiji se je prijavilo okrog 400 delegatov. 300 delegatov je včeraj postušalo uvodno besedo Budislava Šoškica v komisiji za vprašanja kulture, izobraževanja, znanosti in kulture. V peti komisiji, za mednarodne odnose in zunanjo politiko Jugoslavije, kjer je imel uvodno besedo Dobrovič Vidić, pa sodeluje okrog 150 delegatov.

NAJHITREJŠA GOSPODARSKA RAST

Ko je govoril o materialnem in družbenem razvoju pri nas, je poudaril: »Izteka se tretje desetletje od zmagovitega konca oboroženega obdobja naše socialistične revolucije. Naša država je bila ves čas v skupini držav z najhitrejšo gospodarsko rastjo, uspešno pa smo razvijali tudi socialistične odnose.«

Nekaj podatkov:

Več kot štiri petine družbenega proizvoda je ustvarjeno v družbenem sektorju; industrija napravi v manj kot enem mesecu toliko, kar je ustvarila industrija vse leto 1939; kmetijska proizvodnja na prebivalca se je potrojila; zgradili in modernizirali smo 30.000 kilometrov cest in železniških prog; nad 60 odstotkov zaposlenih ima srednjo, višjo ali visoko izobrazbo; vsaka tretja družina prebiva v stanovanju sezidanem v zadnjih dveh desetletjih, vsako peto gospodinjstvo ima avtomobil, en zdravnik pride na 800 prebivalcev itd.

V prihodnje nas čakajo velike naloge. Najpomembnejša med njimi pa je hitrejšo povečevanje proizvodnje in storilnosti. »Doseči moramo večjo gospodarsko stabilnost, obrzdati inflacijo, bolje izkoriščati tisto, kar imamo doma, in odstraniti neskladja v gospodarski sestavi.«

PRAVICA DELAVCEV

V nadaljevanju je tovariš Tito rekel, da so izkušnje minulega obdobja pokazale, da je stalna nevarnost za socializem in samoupravljanje tehnokratizem z nacionalizmom, liberalizmom in dogmatizmom kot svojimi ideološkimi kritji. Njihov napad je bil usmerjen proti vsemu, kar bi krepilo položaj delavskega razreda. Napadali pa so tudi politični sistem pod lažno krinko boja za demokracijo. Prav zato smo šli tudi v akcijo za spremembo ustave.

»Gre namreč za dosledno uveljavitev načela, po katerem ima delavec neodtujljivo pravico, da dela s sredstvi v družbeni lastnini, da bi zadovoljil svoje osebne in družbene potrebe, kakor tudi da kot svoboden in enakopraven z drugimi delavci v združenem delu upravlja s svojim delom ter s pogoji in rezultati svojega dela.«

Potem je v referatu rečeno, da je položaj posameznih dejavnosti pri nas še vedno precej neenak. Trgovina je v pooblaščenem položaju do proizvodnje. V bankah in zavarovalnicah so koncentrirana velikanska družbena sredstva, o katerih najmanj odločajo delavci, ki so jih ustvarjali. Prav tako ni neposrednih zvez med materialno proizvodnjo in druž-

benimi dejavnostmi na področju izobraževanja, znanosti, kulture in zdravstva.

»Doseči moramo, da presežnega dela ne bodo več odtujevali od delavcev, da preseženo delo ne bo nekaj, kar bi rabilo za moč drugih nad delavci.«

Potem je govoril o delegatskem sistemu in uresničevanju nove ustave ter poudaril, da je naloga vseh, še posebno pa komunistov, da to čimprej uresničimo. Posebej pa je poudarjena tudi vloga socialistične zveze kot mobilizatorja množice za samoupravno odločanje.

PARTIJA REVOLUCIONARNE AKCIJE

V četrtem delu je predsednik Tito govoril o uresničevanju vodilne vloge zveze komunistov in opozoril na nekatere osnovne naloge s področja organiziranosti.

Tudi danes si moramo zastaviti vprašanje, kakšne vrline mora imeti komunist. Predvsem mora prednjačiti v boju za socialistično samoupravljanje, razumeti bistvo revolucionarnih tokov. Osebnost lastnosti pa so: skromnost, požrtvovalnost, sebičnost, samokritičnost.

Nazadnje pa je predsednik Tito rekel: »Da bi te zgodovinske naloge kar najbolj uspešno uresničili, mora biti naša zveza komunistov partija revolucionarne akcije, avangarda, kakršna je potrebna našemu delavskemu razredu in vsem delovnim ljudem, narodom in narodnostim Jugoslavije.«

Tito predsednik ZKJ brez omejitev

Deseti kongres zveze komunistov Jugoslavije dobi v številne pozdravne brzojavke iz države in tujine. Delovni ljudje, organizacije združenega dela, krajevne in interesne skupnosti ter pripadniki JLA izražajo pripravljenost, da uresniči-jo vse sklepe, ki jih bo sprejel kongres. V pozdravih in čestitkah tudi predlagajo tovariša Tita za predsednika ZKJ brez časovne omejitve mandata.

Dnevni red X. kongresa ZKJ

1. Izvolitev delovnih teles kongresa
2. Verifikacija pooblastil delegatov
3. Poročilo o delu organov ZKJ med IX. in X. kongresom (predsedstva, komisije za statut in nadzorne komisije ZKJ)
4. Boj za nadaljnji razvoj socialističnega samoupravljanja v naši državi in vloga ZKJ — referat predsednika ZKJ Josipa Broza-Tita
5. Razprava o referatu predsednika ZKJ in o poročilu organov ZKJ
6. Razprava v komisijah o nadaljnjih nalogah ZKJ (izvolitev kongresnih komisij, njihovih predsednikov in delovnih predsedstev ter preučitev in priprava predlogov dokumentov X. kongresa ZKJ)
7. Sprejetje resolucij X. kongresa ZKJ ter dopolnitev in sprememba statuta ZKJ
8. Izvolitev in verifikacija volitev organov ZKJ

Prvi dan so govorili

V ponedeljek je v plenarnem zasedanju desetega kongresa prek 20 udeležencev razpravljalo o referatu predsednika ZKJ in o poročilih organov ZKJ.

Veljko Vlahović je poudaril, da vse dotlej dokler je zveza komunistov enotna, dokler živijo v njej tovarištvo, bratstvo in enotnost, ki jih komunisti kujejo naprej med seboj in potem tudi med našimi narodi, ne more nič oslabiti naše države.

Peter Gegić je rekel, da je povečevanje sredstev in dela pogoj za naš pošešeni gospodarski razvoj.

Tihomir Vlaškalić je ugotovil, da je vodstvo zveze komunistov Jugoslavije začrtalo perspektive za nadaljnji razvoj samoupravljanja in pred napredno svetovno javnostjo potrdilo načelnost in doslednost usmeritve naše socialistične družbe.

Stane Dolanc je med drugim dejal, da je za nas velikega pomena, da je naš samoupravni socialistični sistem dokazal svojo življenjsko sposobnost.

Dušan Petrović-Šane je menil, da program ZKJ opredeljuje dikturo proletariata kot oblast posebne zveze delavskega razreda.

Udeleženci na kongresu

Občinske in druge konference ZK v državi so izvolile za deseti kongres 1052 delegatov (po en delegat na 1000 članov ZK), ki predstavljajo 1.076.711 članov ZKJ. Na republiških kongresih, pokrajinskih konferencah in konferencah organizacij ZK v JLA so s tajnimi volitvami izvolili še 470 gostov, ki imajo vse pravice delegatov. Status delegata ima tudi 151 članov organov ZKJ, tako da ima deseti kongres skupaj 1666 delegatov.

Na kongresu so navzoči vsi delegati razen štirih, ki so opravičeno odsotni. Razen tega na kongresu prisostvuje 308 domačih gostov in 95 tujih delegatov. Med delegati je 471 delavcev iz neposredne proizvodnje, 227 žena in 183 mlajših od 27 let. Prvič sodeluje na kongresu 1288 delegatov. Od vseh delegatov pa je 489 udeležencev NOV.

Kongres spremlja okrog 1000 domačih in tujih novinarjev ter strokovnih sodelavcev redakcij. Tako so na kongresu časopisni poročevalci, snemalci in drugi iz 98 jugoslovanskih redakcij. Poročajo novinarji 78 listov. Razen tega spremljajo kongres tudi novinarji 9 radijskih postaj, 10 televizijskih studijev in časopisne agencije Tanjug.

Delo kongresa snema 17 televizijskih kamer, v dvorani Pionir pa so tri reportažna vozila (eno tudi za barvni TV prenos). Neposrednega prenosa v vseh štirih dneh bo za 15 ur, vsega poročanja s kongresa pa za okrog 25 ur. Na kongresu je tudi 45 fotoreporterjev, 76 snemalcev, 7 režiserjev, 9 prevajalcev, 113 televizijskih in radijskih tehnikov.

Meho Midžić je rekel, da je ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela precej težavna in dolgotrajna naloga.

Milka Planinc je poudarila, da je utrjevanje zveze komunistov pogoj uspešnega organiziranja delavstva.

Zoran Jocić se je zavzel za probleme mladega delavskega razreda in da se njihovi problemi razrešujejo še bolj temeljito kot doslej.

Edvard Kardelj je v obširni razpravi izrazil misel, da je resnična vsebina neuvrščeni boj zoper sistem ekonomskih in političnih odnosov ustvarjenih v obdobju imperializma in zasnovanih na kolonializmu, na polkolonialnih oblikah odvisnosti, na hegemoniji, ekonomskem podrejanju narodov, na tepnanju pravic do samoodločbe ter politične in gospodarske neodvisnosti.

Marija Zvekić-Miškolc je govorila o združenem delu v kmetijstvu in o zagotovitvi pogojev gospodarjenja.

Angel Čemerski je opozoril, da se tehokratske in birokratske sile ne bodo prostovoljno odrekle težnjam, da gospodarijo s presežkom dela delavcev.

Miroslav Čangalović je govoril o nalogah komunistov na področju kulture.

Nazmije Janjeva je ugotovila, da se je v povojnem razvoju Kosova položaj ženske močno spremenil in da so odpravljena prenekatere nazadnjaška pojmovanja.

Džemal Bijedić se je v svoji razpravi zadržal na stabilizaciji in menil, da stabilizacija ni le gospodarska, marveč tudi politična naloga.

Vaska Duganova je ugotovila, da ženske postajajo pomemben dejavnik gospodarskega in družbenega življenja in da veliko prispevajo k reševanju problemov.

Mahmud Bakali je govoril o organiziranosti zveze komunistov.

France Popit je poudaril, da so bila poglavitna prizadevanja usmerjena v to, da delavski razred kar najbolj neposredno odloča o sadovih svojega dela.

Nikola Ljubičić pa je ugotovil, da je bojna, udarna in manevrska sila naših polkov, brigad in divizij enaka moči enotam v tudi bolj razvitih državah kot je socialistična Jugoslavija.

Veselinka Malinska se je zavzela za svobodno kulturno ustvarjalnost, tesno povezano z razvojem samoupravljanja.

Miloš Minić je menil, da je naša najmočnejša obramba zoper tuje pritiske pripravljenost naših narodov, da ohranijo enotnost in enakopravnost, neodvisnost, samoupravni socialistični sistem ter da vodijo politiko neuvrščeniosti.

Dušan Alimpić je dejal, da morajo biti akcije zveze komunistov stalne, dolgoročne in idejno jasne.

Razen tega pa sta v ponedeljek razpravljala še Zdravko Malić in Veselin Djuranović.

Cene naj ne bodo skrivnost!

Pogosto slišimo, da bi morali imeti kmetje-kooperantje in zadrugiški podrobnejši vpogled v oblikovanje cen in v poslovanje zadruga ali obrata za kooperacijo. Kmetje bi morali vedeti, kako se oblikuje cena za proizvode, ki jih dajejo na trg, in zakaj mora dati v končni fazi potrošnik za ta proizvod toliko, za onega toliko in za tretjega toliko. Seznanjeni bi morali biti s tem, kaj se dogaja z njihovimi, v kmetijski proizvodni vloženi delom, kako se v predelavi, dodelavi in prodaji cena njihovega proizvoda spreminja in zvišuje, koliko dela je v to vloženo in kam je šel pri tem ustvarjen dobiček.

Z enakim oblikovanjem cen kmetijskih proizvodov in živil bi se radi seznanili tudi potrošniki, ki »originalne« in predelane kmetijske proizvode vsak dan kupujejo. Marsikdo bi na primer rad vedel, zakaj mora odšteti za liter mleka v mlekarji skoraj 4 dinarje, kmet pa dobi za liter na primer 2,5 dinarja. Oblikovanje cen kmetijskih proizvodov torej ne bi smelo biti skrivnost in neznanica tako za proizvajalca kot za potrošnika. Vprašanj ob kdaj precejšnji razliki med proizvajalčevno ceno za blago in maloprodajno ceno bi bilo ob zagotovitvi prej omenjenega pogoja zanesljivo manj!

Manj bi bilo tudi nezaupanja med kmeti. Redke so kmetijske organizacije, ki so izpopolnile poslovanje do take mere, da kmetje lahko vplivajo na oblikovanje cen kmetijskega proizvoda in vzporedno s tem na delitev ustvarjenega dohodka. Kmetje se zato pogosto sprašujejo, pritožujejo in negodujejo, da ne vedo, zakaj nastajajo takšne razlike v cenah od trenutka, ko svoj proizvod zaupajo kupcu, pa do tedaj, ko ga izbere potrošnik. V takšnih primerih so trditve, da so kmetje enakovredni ustvarjalci in samoupravljavci v zadrugi ali obratu za kooperacijo le fraza. Primeri obenem tudi kažejo neustrezen odnos predelovalne industrije in trgovine do kmeta, proizvajalca splošnih družbenih dobrin. Slabosti neurejenega trga se prenašajo zdaj na enega, zdaj na drugega, največkrat pa jih občutita kmet in potrošnik. Take in podobne probleme bo mogoče v prihodnje reševati predvsem z medsebojnim povezovanjem prizadetih ter njihovim medsebojnim sporazumevanjem. Povezovanje in sporazumevanje se mora začeti v najosnovnejših oblikah združevanja kmetov, v zadrugišnih enotah. Predvsem tu mora dobiti kmet vlogo enakopravnega samoupravljavca in sooblikovalca politike cen.

Splošno rast cen lahko ublaži povezovanje kmetijske proizvodnje s predelovalno industrijo in trgovino. Dogaja se nasprotno. Trgovina ponavadi zvišuje cene posameznim proizvodom neodvisno od želja proizvajalcev. Ustvarja se malodušje in dvom kmetov, za koga naj pravzaprav poceni proizvajajo. Potrošniki drage izdelke radi odklanjajo in s tem ne škodujejo nikomur drugemu kot proizvajalcu.

Znajdemo se v krogu, ki mu je težko videti konca. Javnost cen in njih oblikovanje sta še bolj pomembni. Nedoslednost pri tej, večkrat povedani in zapisani zahtevi, se nam je že maščevala. Iz tujine smo uvažali in drago plačevali kmetijske pridelke tedaj, ko jih je bilo doma dovolj. Najbolj sta bila oškodovana kmetijski proizvajalec, ki je brez moči gledal polna skladišča, ter organizator proizvodnje, ki je moral pod neugodnimi pogoji izpolniti sklenjene pogodbe.

Proizvajalčevega vpliva na delitev dohodka si ne moremo predstavljati v razmerah, ko je prodajna cena zanj skrivnost. Mnoge kmetijske delovne organizacije povedo kmetom le odkupne cene njihovih proizvodov, prodajne pa zamolčijo. S tem je prikrit dohodek. Enako ravna trgovec, ki je organizatorju proizvodnje ali kmetijski delovni organizaciji povedal le odkupno ceno, za prodajno pa je dal vedeti, da je izključno njegova domena. Delitev dohodka se tako odmika od proizvajalca, oblikovanje cen pa postaja nerazumljivo običajnim ljudem!

Nova ustava in zakonodaja s področja kmetijstva so zadostna osnova, da stvari premaknemo z mrtve točke. Odklanjati bomo morali tudi primere, da so na primer odkupne cene živine in drugih kmetijskih proizvodov v dveh sosednjih občinah ali celo pri dveh kmetijskih organizacijah različne. Proizvajalec tudi tu največkrat ne ve, kam se stekajo razlike. J. Košnjek

Kanalizacija, pitna voda

Na Bledu se že nekaj časa srečujejo z dvema težavama, za kateri pa upajo, da jih bodo v prihodnje uspeli rešiti. Prva, katere rešitev bo terjala okrog štiri in pol milijarde dinarjev, je kanalizacija. Za izgradnjo le-te so v zadnjih letih namenili že precej denarja. Položena je od Velike Zake in Spodnjih Gorij do Rečice in dalje do Jermanke, kjer je predvidena časna čistilna naprava. S polaganjem glavnega voda bodo skušali nadaljevati do obrtnega centra in Jarš. Tam pa bodo dela časno ustavili, da bi preučili lokacijo glavne čistilne naprave. Zanj pripravljajo posebno študijo.

Precej težav imajo tudi z objezersko kanalizacijo. Ta je precej obre-

menjena in tudi že dotrajana. Zdej preučujejo, kako bi jo obnovili in čistili, ter preprečili pronicanje fekalij oziroma odpadk v jezero. Temeljite tehnične študije in projektantske rešitve pripravljajo v podjetju Grad Bled.

Drug, nič manjši problem je pitna voda. Med lansko glavno turistično sezono so na Bledu že imeli težave. Pitne vode je primanjkovalo v hotelih in stanovanjih. Težava pa je toliko večja, ker je zaradi pomanjkanja pitne vode do neke mere onemogočena tudi gradnja novih hotelov oziroma posteljnih zmogljivosti. Da bi letos odpravili pomanjkanje pitne vode med glavno sezono, bodo najprej aktivirali vodni rezervoar na Straži, nameravajo pa urediti tudi zajetje v Radovni ter podobno v Zgornjih Gorjah. Razen tega pa bo podjetje Grad skrbelo tudi za redno vzdrževanje vodovodnega omrežja. A. Z.

Otvoritev novih prostorov

V soboto dopoldne so v Kranju na slovesen način izročili namenu novo tovarno Gorenjskih oblačil. Potem ko je delavka Gorenjskih oblačil simbolično prerezala trak, so si nove prostore na Cesti JLA ogledali številni gostje, med njimi predstavniki občinskega družbenopolitičnega življenja. Nova tovarna je z opremo vred veljala okoli 30 milijonov din, zgradili pa so jo s svojimi sredstvi in le deloma z bančnimi krediti. V novih sodobno opremljenih prostorih bo za sobodnimi stroji prostora za okoli 300 delavcev. Stavba, ki je bila grajena po načrtih arhitektov Fedja Klavore in Cirila Oblaka, po svoji zunanosti ne spominja na proizvodni obrat, še manj pa je konvencionalna notranost. Kolektiv je namreč sledil zamisli oblikovalcev in se je strinjal, da se delovni prostori dopolnijo tudi z umetniškimi izdelki naših priznanih slovenskih kiparjev in slikarjev. L. M.

Novi prostori kluba

Pred nedavnim se je tudi komendskim upokojencem uresničila dolgoletna želja, saj so pred kratkim dobili nove prostore kluba upokojencev. Komendsko društvo upokojencev ima 205 članov in je vsako leto številnejše. Zato so novi prostori kluba bili več kot potrebni. Novi prostori so urejeni v stari šoli, pri urejevanju pa so pomagali kar člani kluba upokojencev sami, posebno pa še predsednik društva Lojze Janežič s sodelavci. Del denarja za nove prostore pa je prispeval tudi republiški odbor društva upokojencev. -tj

»Mar naj zdaj miniramo?«

Oblikovanje prostora, oblikovanje sveta, ki nas obdaja, postaja vedno pomembnejše poglavje zvezne, republiške in občinske politike. Urbanistični programi so nedvomno bistveni element tega oblikovanja, za katerega je znano, da mora biti kar se da dolgoročno, pretehtano, in da ne prenese zaslih rešitev ter improvizacij. Pa smo na Gorenjskem res priče sistematični, proglašeni načelom zvesti preobrazbi okolja?

Strokovnjaki v posameznih komunah odgovarjajo pritrdilno, vendar jim praksa ponavadi ne daje prav. Medobčinsko sodelovanje in usklajevanje, ki bi edino lahko vtisnilo deželi videz urejene pokrajine, je slabo oziroma ga sploh ni — če izvzamemo projekte širšega značaja, ko poseže vmes centralna vlada (ceste). A tudi znotraj ožjih teritorijev so »spremembe« in »dopolnitve« urbanističnih planov malone vsakdanja stvar. Običajno brez »korekcije« ne zdržijo niti pet let, kar nazorno priča o kratkovidnosti njihovih avtorjev. Vse prepogost je pojav, da arhitekti popuščajo pritiskom raznih »interesnih« skupin in svoje odločitve prilagajajo trenutnim hotenjem vodilne politične garniture, ki jo bodo čez čas zamenjali čisto drugi ljudje z nemara docela nasprotnimi idejami. Kampanjski posegi so, recimo, že doobra izkvarili panoramo zgornje savske doline, okolice Tržiča, širše območje Škofje Loke itd. Stroga doslednost pri spoštovanju predpisov ne presega okvirov izdajanja dovoljenj posamičnim graditeljem. Upamo si trditi, da je celo škodljiva, kajti če na absolutno nezadiljivih parcelah zasebnikov, ki naj bi »za zmeraj« ostale zeleni pas ali površina, namenjena intenzivnemu kmetijskemu obdelovanju, čez bore sedem ali osem let požene gozd vrstnih in atrijskih hišic (kajpak v režiji lokalnega stanovanjskega podjetja), potem ne bi smel biti nihče osupel nad nezaupljivostjo in odklonilnim odnosom javnosti.

Sicer pa odgovorne glave same vedno bolj boleče občutijo posledice napak, zagrešenih v nedavni preteklosti. Zaradi nanaglo zrasle stanovanjske četrti, denimo, je treba prestavljati traso nove obvoznice, kajti po prvotnem projektu naj bi tekla naravnost skozi avlo pred kratkim vzniklega hotela, bloka, tovarniške hale, šole... Stroški avtomatično poskočijo, nastanejo težave okrog dodatnih obveznih odkupov privatnih zemljišč, dvorišč in vrtov, ki bodo žrtvovani nenaravno speljanim asfaltnim trakovom.

Kam pravzaprav merimo v pričujočem komentarju? Od kod nam navdih zanj? Dobili smo ga pri nejevoljnih prebivalcih Frankovega in Hafnerjevega naselja na Trati (Škofja Loka). Približno 2000 jih je, kar ni malo. Večinoma so nastanjeni v 10 do 15 let starih blokih. Lepo in prav. Ampak kot vemo, je traško območje hkrati tudi industrijska cona, kamor se selijo številne tovarne, prej locirane v mestu. Zamisel, da bi proizvodnjo prenesli ven iz urbanega središča, gotovo ni slaba. Manj dopadljivo gleda nanjo le »manjšina« tistih dva tisoč mož, žena in otrok, katerih bivališča so ujeta v polkrožni niz obratov desetih proizvodnih podjetij (Peks, Jelovica, Gradis, Instalacije, Termika, Transturistove garaže, LTH, Predilnica, Odeja in Kroj). Obroč bosta v bližnji bodočnosti dopolnila še Avtokovinar in Šešir. Šeširjevo kožarno nameravajo postaviti pičlih 30 metrov od strnjene kompleksa stanovanjskih poslopij. Trideset metrov naj bi torej meril v širino »zeleni tampon«, poraščen zgolj z žilavim plevelom in travo, ki ne zaustavi niti hrupa niti dima in smrada. (V razvitih deželah je več načrtno kultiviranih površin med delavnicami ene in iste firme). Navzlic strogim zaščitnim ukrepom so pljuca prizadetih izpostavljena mnogim kvarnim vplivom »civilizacije strojev«. V Jelovici, opozarja poučeni inženir, kurijo kotle z žaganjem namesto z mazutom. Spričo nepopolnega izgorevanja — konstrukcija peči je pač prilagojena olju — novozapadli sneg pozimi nikdar dolgo ne ostane bel. Saje so krive, jasno. Za nameček na Trati včasih »sneži« tudi poleti: iz Termike uidejo v zrak kosmiči steklene volne in, gnani od vetra, več ur frlijo sem ter tja.

»Ne vem, kaj bi radi dosegli! Ali pričakujete, da bomo začeli rušiti?« je stanovskemu kolegu iz Ljubljane nekoč zabrusil razjarjeni občinski veljak (ne škofjeloški!). Očitno ni dojel cilja podobne kritike kot je tale naša. Niti v sanjah namreč ne zagovarjamo »dinamičnih pohodov« proti grehom, storjenim v minulem obdobju. Zeleli bi zgolj odpreti oči poklicanin in prepričati nove »kikse«; zeleli bi napraviti konec sorodnim člankom, ki bodo nemara posvečeni pravkar nastajajočim projektom in ob katerih bo kak užaljeni ekspert spet prisiljen bedasto vzkliskati: »Poslušajte, vi laiki! Mar naj zdaj miniramo?« I. G.

STOLPEC ZA UPOKOJENCE

PRAVICA DO POKOJNINE

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju določa, da pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja ne morejo zastareti. Prenehajo pa lahko posamezne pravice, ki jih določa zakon, vendar pa le v primerih, ki ob pogojih, ki jih zakon določa. Za pravice, ki jih določa statut, pa le v primerih, ki jih določa statut ali splošni akt skupnosti. Nezaslarnost same pravice pa je treba ločiti od pravice oziroma možnosti, da prizadeti uveljavlja plačilo posameznih denarnih prejemkov oziroma obrokov.

Zaradi tega načela lahko zavarovanec zahteva lahko posamezno pravico iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja vse od dneva, ko je izpolnil predpisane pogoje za pridobitev pravice, če ni s predpisom, ki je takšno pravico določil, izrecno drugače določeno. Pokojnina se začne izplačevati zavarovancu, ki je v delovnem razmerju ali opravlja dejavnost, na podlagi katere je zavarovan, od prvega naslednjega dne po prenehanju delovnega razmerja oziroma opravljanja dejavnosti. Pogoji za začetek izplačevanja pokojnine je torej prenehanje zavarovanja. Če pa zavarovanec takrat, ko vloži zahtevo za pokojnino, ni več v delovnem razmerju, se mu pokojnina izplačuje od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve — in še za šest mesecev nazaj. Ne izplača pa se za tisti čas, ko je bil v tem šestmesečnem obdobju v delovnem razmerju oziroma je opravljal dejavnost, na podlagi katere je bil zavarovan.

Pravico iz invalidskega zavarovanja dobi zavarovanec praviloma od dneva, ko je postal invalid oziroma od dneva, ko je nastala telesna okvara. Vendar se invalidska pokojnina izplačuje zavarovancu, ki mu je bilo po dnevu, od katerega ima pravico do invalidske pokojnine, izplačan osebni dohodek ali nadomestilo osebnega dohodka po predpisih o zdravstvenem zavarovanju. Šele od prvega naslednjega dneva po dnevu, s katerim se mu je nehal izplačevati osebni dohodek oziroma nadomestilo osebnega dohodka. Zavarovancu, ki ni več v delovnem razmerju oziroma ne opravlja več samostojne dejavnosti, invalidnost pa je nastala pred vložitvijo zahteve, se izplačuje invalidska pokojnina oziroma invalidnina od dneva, ko je nastala telesna okvara, vendar pa največ od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve in še šest mesecev za nazaj.

IZLET UPOKOJENCEV

Člani društva upokojencev Radovljica so se v torek, 21. maja, odpravili na izlet v Hrvaško Zagorje. K dobremu razpoloženju na poti je prispevala že prva postaja na Trojanah, kjer so izletnike zamikali sveži krofi. V Rogški slatini so pokušali mineralno vodo, nakupili nekaj kristalnih spominkov ter si ogledali kofertno dvorano, ki sodi med najlepše v Sloveniji.

Naslednji postanek je bil v Trakoškanih, kjer so upokojenci občudovali grad na skali sredi bujnega zelenja, ogledali pa so si tudi muzej. Mimo Krapine so nato v zgodnjih popoldanskih urah prispeli v Gornjo Stubico, rojstni kraj Matije Gubca. Pogled na veličasten spomenik kmečkim upornikom se je vsem nepozabno vtisnil v spomin. Marsikdo je sklenil, da bo te kraje še obiskal. V bližnjem muzeju je na ogled tudi zbirka orožja iz kmečkih uporov.

Nekoliko utrujeni, toda veseli so radovljiški upokojenci sedli k večerji v prijazni gostilni v Trebnjem, kjer se večkrat ustavi tudi maršal Tito. V pogovorih o prijetnih dogodivščinah minulega dne so izletniki izrazili vse priznanje tudi soferju podjetja Transturist tovarišu Darku, saj je s svojimi izkušnjami in dobro voljo v precejšnji meri prispeval k uspelemu izletu. A. H.

Plastični čevlji iz Kamnika

V novem obratu kamniške tovarne usnja na Bakovniku pri Kamniku potekajo zadnje priprave za poskusno proizvodnjo plastične obutve. V tovarni usnja so že do sedaj izdelovali razno plastično obutve, vendar s tehnološkim postopkom niso bili preveč zadovoljni. Precejšnje pregledave jim je povzročala tudi prostorska stiska in premajhna strojna opremljenost. Prav zato so se odločili za gradnjo novega obrata, ki je tudi prostorsko ločen od sedanje tovarne v središču mesta.

Nova tovarna za izdelavo plastične obutve bo močno mehanizirana, tako da bo odpadlo težko in manj produktivno ročno delo. Stroje so si kamniški usnjari kupili v Kanadi, kjer imajo precejšnje izkušnje pri proizvodnji tovrstne obutve. Vsa dela bodo veljala okrog 35 milijonov dinarjev in za nabavo strojev je priskočila na pomoč tudi kanadska

vlada. Del denarja so si seveda zagotovili sami. V tovarni usnja pričakujejo, da bo v novem obratu zaposlenih, brž ko bo začel s polno paro obratovati, okoli 250 delavcev. Letna proizvodnja plastične obutve pa naj bi preseгла milijon in pol parov. Omeniti moramo, da so italijansko tehnologijo dobobra izpopolnili, zato pričakujejo tudi številne kupce, ki so bili že do sedaj zadovoljni.

Gradnja novega obrata kamniške usnjarne je v skladu s poslovno politiko organizacije združenega dela, ki je poleg osnovne proizvodnje usnja začela razvijati vzporedno dejavnost. Poleg strojenja usnja, že sedaj iz kakovostnega usnjenega velurja izdelujejo konfekcijo. Razširitev proizvodnega programa je načrtovala negotova preskrba s surovimi svinjskimi kožami, ki jih morajo pretežno uvažati. -tj

Postopno ukinjanje nočnega dela žensk

Bombažna predilnica in tkalnica Tržič je med tistimi delovnimi organizacijami na Gorenjskem, kjer je delež nočnega dela žena še sorazmerno velik. Po podatkih, ki jih je na zadnjem občnem zboru občinskega sveta Zveze sindikatov Tržič povedal predstavnik te organizacije združenega dela, mora na nočno delo še vedno okrog 250 žena, kar predstavlja okrog 17 odstotkov v organizaciji zaposlenih žena. V Bombažni predilnici in tkalnici so izvedli posebno anketo, na osnovi katere so spoznali, da je želja po ukinjanju nočnega dela velika in da le dobrih 9 odstotkov žena, ki delajo ponoči, zaposlitev v treh izmenah ne moč. V BPT so nadalje ugotovili, da je

kar 62 odstotkov žena, ki so delale ponoči, odšlo predčasno v pokoj!

Za ukinitev nočnega dela žena, ki od leta 1968 dalje upada, so v Bombažni predilnici in tkalnici načrtovali tri možnosti. Razmišljali so, da bi žene, ki delajo ponoči, nadomestile moški. Vendar je predlog nemogoče uresničiti, saj bi v Tržiču, kjer delavcev manjka, težko dobili toliko novih delovnih možnosti. Pomislili so tudi na popolno ukinitev nočnih izmen, vendar stroškov, ki bi jih povzročil ukrep, organizacija ne bi uspeła pokriti. Obveljala je tretja možnost: postopno ukinjanje nočnega dela žena.

Konec letošnjega leta naj bi delalo ponoči še 207 žena, prihodnje leto 118, leta 1976 102 ženi in leta 1977 še 50 žena. Leta 1978 naj bi v Bombažni predilnici in tkalnici nočno delo žena v celoti ukinili. -jk

Nepozabno srečanje »zlatih grl«

Koncert petih odličnih oktetov, posvečen petletnici obstoja jeloviškega vokalnega ansambla, je žal potekal pod vtisom tragičnih dogodkov v LTH

Sobotno pevsko srečanje v krajški galeriji je marsikateri ločan pričakoval s komaj prikrito nestrpnostjo, kakršna kaže na ponavadi še poglobi doživljanje. In dočakal jo je, čeprav so koncert petih žrtev eksplozije v vinarškem obratu LTH kulturnemu dogodku vtisnile bolj ali manj turoben pečat. Gostovanje petih vokalnih skupin, Sentjernejskega, Briškega, Goriškega in Jarkega okteta bratov Pirnat, posvečeno 5. obletnici obstoja jeloviškega okteta Jelovica, je bila namreč edina prireditev, ki je imela značaj žalovanja. Sedemdeset so nastopili tudi slavljenci, katerih mojstrstvo je nabito polna dvorana viharno pozdravila in dobesedno »sizsilila« dve do tri pesmi. A o tem par vrstic

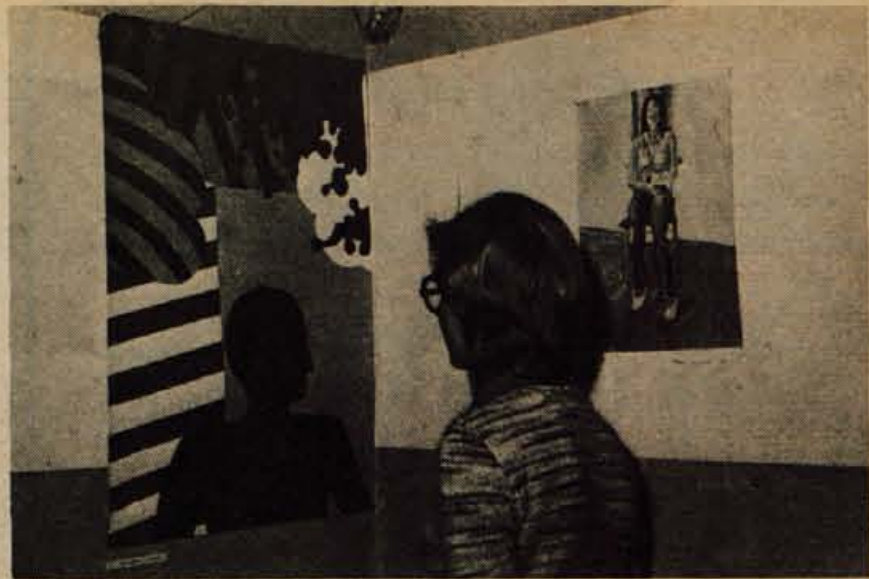
oddiha. Toda krono sporeda so vendarle tvorili Pahorjeva Pa se sliš', Mihelčičeva Zdravica in Gobčeva Pesem o svobodi, kajpak znova v izvedbi zbora oktetov.

Glasbeni del je lepo zaokrožila svečanost, med katero so gostje svoje škofjeloške prijatelje bogato obdarili. Obenem je predsednik ZKPO Peter Finžgar šestim Jelovičanom izročil najvišje slovensko glasbeno odličje, Gallusovo značko, iz rok podpredsednika občinske skupščine dr. Branka Berčiča pa so kot prvi od predvidenih nagradencev dobili posebno kolektivno priznanje za zasluge pri pripravi proslav ob tisoletnici komunne.

Vzpon, kakršnega je v minulih petih letih zabeležil oktet Jelovica, v krogu podobnih amaterskih ekip zares skoraj nima primerne. Prepevanja so se lotili spomladi 1969, na pobudo Marijana Kovača. Da je kolektiv razmeroma naglo prerastel negotovo otroštvo, sta »skriva« zlasti njegov prejšnji učitelj, profesor Pregrin Capuder, in sindikalna organizacija podjetja, kjer so »zlatim grlom« vedno nudili obilo moralne in materialne podpore. Drugo važno prelomnico je pomenilo leto 1971, ko delno spremenijo notranjo podobo ansambla in preidejo k bolj načrtnemu, sistematičnemu načinu študija. Rezultati niso izostali: seriji celovečernih koncertov je

sledil prodor v Ljubljansko radijsko hišo; ni trajalo dolgo in že so si zagotovili stalno mesto v železnem repertoarju narodno-zabavnih fonoteke. Ampak niti kup dodatnih obveznosti, niti debut na malih zaslonih jih ni odvrnil od obiskov različnih krajev Slovenije in še posebej sosednje Koroške, kjer v uporu zoper potujčevanje domači pesmi priznavajo vlogo dragocenega izročila preteklosti.

Leta 1972 je oktet posnel prvo samostojno ploščo. Prišlo je tudi do zamenjave umetniških vodij, saj so palico taktirko zaupali prekaljenemu glasbenemu pedagogu in producentu RTV Tomažu Tozonu. Pod Tozonovim »režimom« je osmerica zanesenjakov zabeležila niz zavidanja vrednih uspehov, denimo uvrstitev v finale festivala Dalmatinskih klapa '72 v Omišu, udeležbo na tradicionalni reviji amaterjev v Valjevu (Srbija) itd. — da o zmagoslavjih na rednih srečanjih vokalnih skupin lesne industrije sploh ne izgubljam besed. Jeloviško pevsko društvo zdaj že več let sestavljajo Avgust Jamnik, Zdravko Ogris, Leon Marolt, Marijan Kovač, Ivan Breznik, Franc Jenko, Srečko Peklaj in Tone Blaznik. Strokovnjaki sodijo, da bolj ubrane, bolj homogene ekipe zlepa ne najdete. I. Guzelj

V soboto, 25. maja, je bila v prostorih mladinskega kluba Stražišče otvoritev razstave del mladih likovnikov. Predstavili so se Berčič, Frantar in Metlikovič. — S. Lap — Foto: F. Perdan

Koncertna dejavnost glasbene šole

Ta teden se bodo zvrstili v Kranju, v Preddvoru, v Cerkljah in v Stražišču štirje koncerti.

Kranjska glasbena šola je povabila v Kranj študente Akademije za glasbo v Ljubljani. Skupno s profesorji domače šole bodo nastopili v sredo, 29. maja, ob 19. uri v koncertni dvorani delavskega doma. Povabilu so se odzvali: Emil Krečan,

slušatelj oddelka za rog, Vladimir Kovačič z oddelka za violončelo, Jože Balazič z oddelka za trobento, Božidar Lotrič z oddelka za pozavno in Irena Grafenauer z oddelka za flavto. Pri klavirju bo prof. Nada Oman. Iz Kranja bodo sodelovali: klarinetist Blagoje Orozovič, mezosopranistka Sabira Hajdarović in duo Andrej in Lučka Tičar, ki bosta izvajala Paganinijevo sonato in rondoncino za violino in kitaro. Prva dva solista bo na klavir spremljala Marja Grčman-Hude.

Na zanimiv koncert vabimo predvsem srednješolsko mladino.

Isti profesorji bodo popestrili javne nastope Glasbene šole na oddelkih v Preddvoru, v Cerkljah in v Stražišču. Prvi del sporeda bodo izvajali učenci omenjenih oddelkov, nekaj točk bodo prispevali učenci iz Kranja, nato pa bodo koncertni del nastopa izvajali profesorji.

Vsi ti koncerti so namenjeni mladini in staršem. Prispevali naj bi k spoznavanju instrumentov, ki niso vsak dan na koncertnem odru, in vplivali na vpis novih učencev zlasti na oddelke za godala, pihala in trobila. Po drugi strani pa taki koncerti omogočajo koncertno udejstvovanje pedagogom, ki ne živijo v Ljubljani in lahko s svojo umetnostjo prispevajo svoj delež h glasbeni kulturi Kranja.

R. Prosen

L. Kunst-Dolgan

Večer afriške folklorne v Železnikih

V nedeljo, 19. maja, smo bili v novem kulturnem domu v Železnikih pričrta nekoliko nenavadni, a izredno zanimivi prireditvi. Gledalcev se je namreč predstavilo osem afriških študentov, ki študirajo v Sloveniji.

Če bi morali nastop oceniti z eno besedo, bi zapisali: odlično! Najboljši dokaz, da ne pretiravamo, je dolg aplavz gledalcev, ki so do zadnjega kotička zasedli dvorano. Treba je reči, da smo prisostvovali prikazu najrazličnejših plesov, ki jih črnski umetniki izvajajo ob posebnih priložnostih. Videli smo, denimo, ples ribičev, preden le-ti vržejo svoje mreže. Po končanem uspešnem lovu pa seveda sledi nov obred, s katerim se duhovom zahvalijo za bogat plen. Nadalje je študentski ansambel simbolično ponazoril ozdravljenje bolnika, ki mu vračeve čarovnije in zaklinjanja niso pomagala. Konec je

bil posvečen plesu ognja. Luči v dvorani so ugasnile in na odru sta goreli le dve bakli. Bila sta to simbola plamenov, ki vse uničijo in ki prinašajo grozo in očiščenje. In bil je to ogenj, za katerim pride življenje. Tako je namreč pripovedovala afriška pesem, deloma prevedena v naš jezik. Uspešen vložek med posameznimi točkami pa so pomenili nastopi Diallo Bana, ki je v »čisto ta pravi slovenščini« zapel pesem Mi se mam radi. Nemogoče je povedati, kakšno navdušenje je sprožil.

In namesto zaključka ponovimo par besed vodje folklorne skupine Diallo Bano: »Hvaležnejšega občinstva kot je v Železnikih zlepa ne najdete.« V stavku so skriti tudi izrazi zahvale pobudnikom in organizatorjem gostovanja, terenskemu aktivu ZMS Železniki in občinski konferenci ZMS Skofja Loka.

Obiščite Loški muzej

Nedavno prenovljeni in razširjeni Loški muzej v Škofji Loki je odprt vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 17. ure, ob nedeljah pa neprekinjeno od 9. do 17. Hkrati si v galeriji na gradu obiskovalci lahko ogledajo razstavo reprodukcij del nemškega slikarja Lukasa Cranacha st. (1472—1553). Razstava, ki sta jo pripravila Loški muzej in generalni konzulat NDR v Zagrebu, bo odprta do srede prihodnjega meseca.

Zbirka o fužinarstvu in lesni industriji v Playčevi hiši v Železnikih je gostom dostopna vsak dan med 8. in 12. ter med 15. in 18. uro, zbirka o žirovskem čevljarstvu in čipkarstvu, nameščena v poslopju stare šole v Zireh, pa le ob nedeljah, in sicer od 9. do 12. in od 14. do 17. ure. Ker so pomladni meseci čas šolskih ekskurzij, uprave muzejev opozarjajo ravnateljstva, da jim bodo strokovno spremstvo pri ogledu lahko zagotovili samo v primeru, ko bo prihod posamezne skupine najavljen vsaj en dan prej.

tržiškem Peku ocenjujejo prodajo obutve v letošnjih štirih mesecih

Stalno prilagajanje trgu — pogoj za uspeh

Naraščanje prodaje obutve na domačem trgu in razveseljivi rezultati pri prodaji poliuretana, plastike in gume — Zastoj pri izvozu v zahodnoevropske države — Tudi na vzhodu ne gre brez zapletov — V Peku pripravljajo potrebne ukrepe, da bodo potrošniki še naprej zadovoljni

Temeljna organizacija združenega dela Prodaja, ena od petih temeljnih organizacij v organizaciji združenega dela Peko iz Trziča, skrbi prvenstveno za prodajo proizvodov, ki jih namenjujejo trgu ostale temeljne organizacije.

»Prodajna« temeljna organizacija združenega dela posveča največ pozornosti prodaji na domačem trgu v razvejani mreži lastnih poslovalnic. Prek 100 jih je že. Sledi tako imenovana »angro« prodaja, kamor sodi predvsem ponudba modne obutve po blagovnicah in velikih trgovskih hišah, kot je na primer kranjski Globus, itd. Peko želi na ta način obdržati in še okrepiti vezi in sodelovanje s potrošniki, kar je še posebno pomembno.

Med nalogami temeljne organizacije, o kateri pišemo, je tudi prodaja poliuretanskih izdelkov, plastike in gume. V Peku imenujejo prodajo in proizvodnjo teh izdelkov »vzporedna dejavnost«. Naredijo jih več kot jih sami

potrošijo. Doma in tudi na tujem vlada za poliuretan, plastiko in gumo veliko zanimanje. Prodaja je ugodna in celo rentabilnejša od prodaje najrazličnejših vrst obutve, ki jo izdelujejo v Trziču ali v krajih, kjer so Pekovi kooperanti. Njim dobavlja tržiška tovarna tudi te izdelke ter načrte in zamisli strokovnjakov, na osnovi katerih kooperanti izdelujejo raznovrstno obutve, bodisi v celoti ali pa opravijo le posamezne proizvodne faze.

Prezreti ne kaže Pekove aktivnosti pri izvozu. Znano je njegovo sodelovanje z zahodnonemško firmo Afis pri prodaji na zahodna tržišča. Pri prodoru na vzhod pa prevladuje prodaja v Sovjetski zvezi.

Ko so v temeljni organizaciji združenega dela Prodaja analizirali rezultate prodaje v letošnjih prvih štirih mesecih in delno tudi maja, so se srečali z zanimivimi spoznanji.

Prodaja v lastnih prodajalnah lepo napreduje. Še spodbudnejši so dosežki pri prodaji poliuretana, gume in plastike. Prej omenjena »angro« prodaja ne kaže tako razveseljivih rezultatov. Enako so v prodaji ugotovili tudi pri izvozu na zahod, medtem ko so dosežki izvoza v vzhodnoevropske države boljši.

Peko precej obutve. Dežela je znana po najbolj stanovitnih cenah v Evropi. Kupci zlepa niso pripravljani odšteti na proizvod več in razumeti položaja proizvajalca ter vzrokov, ki so pripeljali do podražitve. Založenost trga narašča, ponudba se krepi, konkurenca po postaja ostrejša!

Razen tega so jugoslovanski proizvajalci obutve, med njimi tudi Peko, v neenakopravnem položaju v primerjavi s proizvajalci obutve v deželah Evropske gospodarske skupnosti. Njih visoke zaščitne carine ne bremenijo, naši proizvajalci pa morajo računati še na to.

Tudi izvoz na vzhod ni preveč rentabilen. Vzhodnoevropskim državam mora na primer temeljna organizacija združenega dela Prodaja posredovati cene obutve že za leto vnaprej, kar je v sedanjih pogojih gospodarjenja in ob pogostih tržnih »preteših« težko. Kalkulacija, ki kaže mogoče danes rentabilnost, jutri, po jutrišnjem ali čez par mesecev tega ne bo več kazala.

Razmere pri izvažanju tako na zahod kot na vzhod samo potrjujejo Pekove ugotovitve ter predvidevanja, da bo treba proizvodnjo še bolj racionalizirati, izdelovati modno, vendar še vseeno za potrošnika zanimivo (glede cene) obutve, kar pa je mogoče doseči le z večjimi serijami ter primernejšimi materiali. Seveda pa bodo v Peku ob večjih serijah posameznih vrst obutve pozorni, da ponudba ne bo enolična.

V Peku že izdelujejo potrebne tehnološke programe. V njih uresničevanje nameravajo vključiti tudi kooperante.

Zaradi manjše rentabilnosti izvoza — družba ga bo morala bolj stimulirati z različnimi ukrepi in premijami — se selijo problemi na domači trg. Pritisk nanj je večji, konkurenčnost večja, zaloge se večajo in v nekaterih primerih že presegajo dovoljene meje.

V Peku so prepričani, da bo uspel le tisti, ki bo ponujal modno in cenovno zanimivo obutve, ki bo imel urejene trgovine, dobro postrežbo ter dobro sodelovanje s potrošniki. Temu nameravajo v Peku posvetiti še več pozornosti. Os

Za padeč izvoza v zahodnoevropske države bi lahko rekli da zbujata skrb, zato položaj vztrajno analiziramo in iščemo ukrepe, so dejali predstavniki temeljne organizacije združenega dela Prodaja. Osnovni materiali, predvsem goriva in druge surovine, so se podražili in vplivajo na ceno končnih izdelkov. Potrošnja le-teh je padla in povzročila na trgu še večjo konkurenco in ponudbo, povpraševanje pa je zmanjšala. Potrošniki novih, višjih cen niso pripravljani tako hitro priznati. Najlepši primer je Zvezna republika Nemčija, kamor pošilja

modna hiša

Ob nakupu lahke poletne garderobe ne pozabite obiskati Modno hišo, ki je za vroče dni pripravila bogat asortiment ženske, moške in otroške konfekcije, izdelane po aktualnih modnih tendencah. Izbirali boste lahko med mladostnimi in umirjeno modnimi modeli. Istočasno si lahko ogledate v Modni hiši tudi pestro izbiro poletnih pletenin, kopalnih oblek ter drugih modnih dodatkov.

Visoka kvaliteta materialov, modni kroji, aktualne barve in deseni ter dostopne cene vam jamčijo dober nakup.

Modna hiša vas pričakuje.

Gorenjska v tednu gozdov

V soboto, 25. maja, se je začela v Sloveniji akcija »Teden gozdov«, katere pokrovitelj je republiška konferenca SZDL in bo končana konec maja. Gozdni gospodarstvi Bled in Kranj oziroma društva inženirjev in tehnikov lesarstva in gozdarstva, ki delujejo na Gorenjskem, so organizirali vrsto akcij. Njihov namen je seznaniti čim več ljudi, predvsem mlajših, z lastnostmi in koristnostmi gozda, hkrati pa doseči, da skrb za gozdove ne bo le naloga gozdarjev, temveč celotne družbene skupnosti.

Gozdno gospodarstvo Bled bo letos organiziralo strokovne ekskurzije po gozdovih za učence osnovnih šol jeseniške in radovljiske občine. Računajo, da se jih bo udeležilo okrog 3600 šolarjev. Gozdni pohodi v spremstvu gozdarjev bodo dolgi največ 10 kilometrov, trajali pa bodo največ 4 ure. Začeli se bodo konec tedna, na njih pa se bodo šolarji seznanili z vsemi vrstami gozda in njihovim gojenjem, gozdarskim delom, gozdno mehanizacijo itd. Na

področju jeseniške in radovljiske občine se »Teden gozdov« konec maja še ne bo zaključil. Trajal bo do jeseni, ko bo na Bledu gozdarska razstava.

Na gozdnogospodarskem območju Gozdnega gospodarstva Kranj, ki obsega kranjsko, škofjeloško in tržiško občino, se je »Teden gozdov« že začel. V petek je bil občni zbor Društva inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesarstva za kranjsko območje, ki je bil združen s predavanjem inž. Milana Ciglarja o škofjeloški transverzali. Učenci osnovnih šol kranjske, škofjeloške in tržiške občine rišejo na temo »Gozd in človek«. Na vsaki šoli bodo štiri najboljše risbe nagrajene. Začeli so se tudi gozdni pohodi šolarjev. Na območju gozdnega obrata Preddvor so se začeli 17. maja in bodo končani 31. maja, na območju obrata Škofja Loka pa so šolarji krenili po gozdovih včeraj. Učenci osnovnih šol tržiške občine bodo gozdne pohode opravili danes.

Po vseh obratih bodo slovesne podelitve nagrad najboljšim risarjem na temo »Gozd in človek«. Nagradjencem bodo gozdarji prikazovali filme o gozdarskih poklicih in živalskem svetu.

J. Košnjek

Sodelovanje Gorenjske turistične zveze in Obalne turistične zveze Koper

Gorenjska turistična zveza in Obalna turistična zveza Koper sta imeli v obdobju turistične razstave v Novem Sadu tudi dobro organizirano informacijsko službo. Zastopnik gorenjske zveze Franc Dolinar je imel obilo dela pri dajanju propagandnega materiala in turističnih informacij.

Vojvodinci spoznavajo Gorenjsko in slovensko obalo

Skupna turistična razstava Turistične zveze Gorenjske in Obalne turistične zveze Koper na letošnjem 41. kmetijskem sejmu v Novem Sadu — Zanimiva novinarska konferenca, ki je pokazala veliko zanimanje Vojvodincev za Gorenjsko in obalo ter možnosti za izmenjavo turistov ter drugih skupin — Propaganda na vojvodinskem trgu še vedno pomanjkljiva — Gorenjska in obala lahko nudita celovito turistično ponudbo

Avtonomna pokrajina Vojvodina z glavnim mestom Novi Sad (znan je po Pétrovaradinski trdnjavi) ima pičla dva milijona prebivalcev. Največ je Srbov, Madžarov in Hrvatov, sledijo pa Slovaki, Romuni in še številne druge narodnosti, med katerimi tudi slovenske ne manjka. Veliko Vojvodincev je zaposlenih v raznih industrijah in ustanovah, kar precejšen odstotek pa najde vsakdanji kruh v kmetijstvu. Koruza, pšenica in vinska trta na pobočjih 500 metrov visoke Fruške gore so glavne kulture. Ne gre prezreti ribjega bogastva. Vojvodina ima kar 600 kilometrov voda začeni pri Donavi, Tisi, Savi in Begeju. Žal slikovito vojvodinsko pokrajino Slovenci premalo poznamo. Kdor se podrobneje seznanja z njo, v njeni avtonomni skupščini so kar štirje uradni jeziki, zve, da je Vojvodina dežela lovcev in da ima najmanj 16 toplic, ki niso urejene in izkoriščene. Po podatkih, dobljenih na srečanjih z vojvodinskimi turističnimi delavci, ima pokrajina okrog 5000 turističnih ležišč, zunaj pokrajine pa je 7000 »vojvodinskih« ležišč. Mislimo na »postelje«, ki so jih v drugih krajih države, predvsem ob morju, zgradile delovne organizacije za letovanja delavcev in njih svojcev!

Samo to kaže, da skriva pokrajina bogato turistično zgodovino, nam Slovincem malo znano in najverjetneje predolgo zanemarjeno. V Slovenijo sicer prihaja iz leta v leto več Vojvodincev, predvsem mlajših. Vendar bi bilo lahko število gostov iz Vojvodine večje, če bi bila slovenska turistična ponudba na vojvodinskem trgu boljša, enotnejša in intenzivnejša. Samo spomnimo se, koliko gostov iz Vojvodine je včasih letovalo na slovenski obali in na Gorenjskem.

Približati Gorenjsko in slovensko obalo Vojvodini, združiti planine z morjem in povezati turistične ponudbe obale in Gorenjske ter prek njih še Koroške in Julijske krajine ter se tako organizirano predstaviti Vojvodini, je bil moto Gorenjske turistične zveze Kranj in Obalne turistične zveze Koper pri osvajanju »turističnega trga« Vojvodine. Prvi koraki so bili storjeni lani. Gorenjska turistična zveza in Obalna zveza Koper sta uredili lani na 40. kmetijskem sejmu v Novem Sadu turistično razstavo. Obiskovalcem naše največje sejemске prireditve sta bili vsestransko predstavljeni Gorenjska in slovenska obala, ki predstavlja 2 odstotka celotne jugoslovanske obale. Obe turistični pokrajini sta lahko dostopni z različnimi promet-

nimi sredstvi, od avtobusov do letal. Že lani je bil propagandni material, ki sta ga imeli turistični zvezi na sejmu, razgrabljen. Letos so se že pokazali prvi rezultati akcije. Obisk turistov iz Vojvodine v Sloveniji se je povečal. Največ je bilo sicer organiziranih mladinskih izletniških skupin, za letovanje ob morju ali na Gorenjskem pa se je v obeh turističnih sezonah prijavilo tudi več posameznikov.

Na letošnjem 41. novosadskem kmetijskem sejmu smo spet srečali turistično razstavo Gorenjske turistične zveze in Obalne turistične zveze Koper. Odprli so jo 10. maja in zaprli 19. maja. Obalni in gorenjski turistični paviljon je bil postavljen ob vhodu na sejem, v otvoritveni dvorani. Čeprav so, kot že rečeno, kmetijski sejem že zaprli, bo razstava, o kateri pišemo, ostala. Počakala bo junijski sejem »Šport, lov in ribolov« ter jesenski novosadski sejem.

Turistična razstava obale in Gorenjske je bila letos bogatejša. Na velikih fotografijah in metrskih osvetljenih diapozitivih so bili prikazani glavni turistični kraji in objekti Gorenjske in obale. Obiskovalcem je bilo na voljo okrog 30 raznih prospektov Gorenjske in Primorske v nakladi 50.000 izvodov ter prav tolikšno število Turističnih informacij, ki sta jih izdali obe zvezi. Le-ti sta imeli na sejmu dva informatorja. Nalogo sta uspešno od jutra do večera opravljala Franc Dolinar iz Kranja ter Cveto Vidako, predstavnik Obalne turistične zveze Koper. Ob pultu na razstavi je bil vsak dan vrvež. Ljudje iz raznih krajev države so želeli prospekte, podatke o cenah in prometnih zvezah, o legi posameznih turističnih krajev in objektov Gorenjske in obale, o povezavi obeh področij itd.

»To potrjuje,« pravi Franc Dolinar, »da smo Vojvodino, deželo z bogato turistično tradicijo, predolgo zanemarjali. Zato tamkajšnji ljudje naših krajev ne poznajo tako dobro. Obiskovalci so pripovedovali, da bi radi nenkrat videli tako Gorenjsko kot slovensko obalo, če bi že prišli v Slovenijo. To terja boljše sodelovanje med Obalno turistično zvezo Koper in Gorenjsko turistično zvezo. Povedati moram, da se tudi druga turistična področja Jugoslavije zanimajo za Vojvodino in da v poplavi propagande in vabljivih ponudb recimo Preddvor, Zatrnik, Jezersko ali Krva-

vec ne pomenijo veliko, če predstavljajo samostojno. Celovita turistična ponudba, kar kršno pa sta pokazali gorenjska in obalna zveza, pa lahko da lep rezultat. S predstavniki Vojvodine, na katere področju deluje 16 agencij, so potrebni konkretni razgovori. Prve smo med letošnjim sejmom že opravili. Bila smo na primer v Zrenjaninu, Pančevu, Somboru itd. K nam sicer že prihajajo Vojvodinci, tako posamezno kot skupinsko, vendar je to premalo. Naši napori morajo biti usmerjeni predvsem k cilju, da bi Vojvodinci skupinsko obiskovali kraje, ki smo jih predstavljali na sejmu. Vzoredno s tem bo rasel tudi obisk posameznikov.

Rezultatov naših stikov z Vojvodino ne smemo pričakovati prek noči. Zato moramo začeti nadaljevati. Škoda pa je, da smo se na Vojvodino spomnili pozno!

Sodelovanje Gorenjske turistične zveze in Obalne zveze Koper na novosadskem sejmu je popestrila tudi novinarska konferenca, ki je bila hotelu Putnik Novi Sad. Udeležilo se jo je več kot 40 ljudi. Razen predstavnikov obeh zvez in znanih turističnih krajev Gorenjske in Primorske, so se udeležili predstavniki turizma Vojvodine in Novosada ter številni novinarji radia, televizije ter časopisov. Pred Vojvodince je bila razgrnjena celovita slika Kopra, Izole, Pirana, Portoroca in okoliških krajev, ki utegnejo zanimati domačine. Obalni turistični delavci so postregli s cenovno možnostmi rekreacije, izletov in Nič slabše ni bila predstavljena Gorenjska. S turistične plati so »obdelani« Bled, Bohinj, Kranjska gora z Vrščem, Preddvor, Kravice, Jezersko in drugi turistični kraji Gorenjske. Zanimivo so bile besede o kmečkem turizmu in dopolnjevanju turistične ponudbe Gorenjske in obale. Vsi kraji imajo pogoje za turistično dejavnost v obeh sezonah ter možnosti, da se izpolni tudi imenovana »mrtva« sezona. Pripraviti si je treba, da bo iz Vojvodine prihajalo k nam čim več delavcev, saj so možnosti za vsakovrstni oditek in rekreacijo odlične. Tudi predlagamo, da bi Gorenjci in Primorci odhajali v Vojvodino, ni brez osnove. Omeniti ne so bile obojestranske strokovne ekskurzije kmetov, lovcev, ribičev, vinogradnikov itd. Skratka, možnosti za turistično sodelovanje Gorenjske, obale in Vojvodine so velike. »Brez delavskega in mladinskega turizma ni turizma,« je dejal predsednik vojvodinske zveze. »Ne smemo pozabiti, da je delovni človek 183 dni letno prost in te dneve mu je treba nekaj narediti!«

Temelji za zблиžanje Gorenjske in slovenske obale z Vojvodino so vezani so tudi prvi stiki. V prihodnosti jih bo treba še krepiti in bogatiti!

J. Košnjek

Mladi fiziki tekmovali

Kranjska gimnazija je bila to nedeljo že drugi v maju gostiteljica srednješolskega tekmovanja mladih fizikov. Medtem ko so se v začetku maja pomerili najboljši slovenski srednješolci, so tokrat svoje znanje iz fizike primerjali srednješolci iz vseh jugoslovanskih republik. Na tem že desetem zveznem srednješolskem tekmovanju, ki ga je organiziralo društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije, je sodelovalo 51 srednješolcev iz 18 gimnazij. Manjkali pa so gimnazijci iz Makedonije in Črne gore.

V skupini, ki je reševala naloge iz mehanike in kalorike, so najbolje rešili naloge: Zoran Miškovič iz Šabca, Mirjam Cvetič iz Maribora in Mirjana Zalar tudi iz Maribora. V drugi skupini z nalogami iz magnetike in elektrike so bili najboljši: Rajko Javornik iz Nove Gorice, ta je tudi edini pravilno rešil prav vse naloge, Jože Varga iz Beograda in Leonardo Golubović iz Novega Sada ter Zoran Ivković iz Beograda. V skupini z nalogami iz optike in atomistike pa so si največ točk prislužili Miroslav Jovanović iz Beograda, Ivica Crnović iz Kutine in Matjaž Koželj iz Zenice.

Najboljši na tem tekmovanju so prejeli denarne nagrade, ki jih je podelilo društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije.

L. M.

Zlata poroka pri Knaku

Pred dnevi sta slavila 50-letnico skupnega življenja zakonca Jan — Knakova mama in ata iz Mekuša nad Gorjama. Oba sta stara prek osemdeset let in malce bolehnata. Nihata nobenih dohodkov in sta odvisna le od sina Jožeta in njegove žene Angele, ki lepo skrbita zanj.

Lovro Jan se je rodil 1890. leta v Mekušu pri Jamru. Doma so imeli dolgoletno tradicijo v izdelavi kravjih zvoncev. Tudi Lovro jih je dosti zvaril skupaj. Že kot 16-letni fant se je vključil v skupino Jamrovih zvonarjev, ki so vedno pritrkavali v gorskem zvoniku.

Pred prvo vojno je tri leta služil v avstroogrski konjenici, potem pa

je še štiri leta bil v Galiciji. Nazadnje se je boril tudi za severno mejo. Po bojnem viharju se je vrnil v rodno Gorje, kjer se je 1924. leta poročil z Ivano Torkar-Knakovo Minco iz Mekuša. Sin in hčerka sta se jima rodila. Lovro je vsa leta trdo delal v Jamrovi kovačiji, na polju ali pa se trudil z volovsko vprego po poključkih gozdovih. Tudi med drugo vojno je z volovsko vprego dovažal hranilo in druge potrebščine partizanom na Pokljuko. Pri tem pa mu je zvesto pomagala tudi žena Minca.

Lovro in Ivana sta zlato jubilej proslavila pred dnevi v krogu domačih. Želimo jima še vrsto zdravih in zadovoljnih let. J. Ambrožič

POMENKI O ŠENČURJU IN SOSEDNIH VASEH

(Hotemaže, Hrastje, Luže, Milje, Olševek, Prebačevo, Srednja vas, Visoko, Voglje in Voklo)

(5. zapis)

Ko pozivi žandarjev, naj se ljudje razidejo ali pa vsaj pomire, niso zalegli in je kamenje še naprej frčalo nanje, je njihov komandant Rakič, ustrelil s pištolo v zrak. Tudi žandarji, ki so se zdaj strnili v kordon, so oddali salvo, seveda visoko nad glavami razburjene množice, ki se je brž razbežala. Ubit ni bil nihče, le sedem najhujših vročekrvnežev je bilo tepenih od varuhov reda.

Nekaj kolovodij, ki so hujskali množico razbijačev shoda, so za nekaj dni zaprli. Barletovi pristaši so sicer pričakovali, da bodo kazni visoke — a bilo je očito, da režim svojih ljudi ne bo kaj prida kaznoval. Nasprotno, Ljudska stranka se je po teh dogodkih v Senčurju močno okrepila — kajti imela je zdaj svoje mučenike...

Po spopadu orožnikov z motilci volilnega zborovanja v maju 1932 je napredna misel v Senčurju res samo še tla, toda bil je to tudi čas dozorevanja, učenja in organizatoričnega utrjevanja. V tem obdobju — med senčurjskimi dogodki in vdorom okupatorja v naše kraje — se je za področje Senčurja osnovala celica KP pa tudi mladinci so se že zbirali v svojem SKOJ. Mednje so prihajali predavati starejši, razgledani politični delavci; da omenim le jeseniškega pisatelja Toneta Čufarja in kranjskega odvjetnika dr. Joža Vilfana.

Drzna je bila zamisel, da bi se pristaši tedanje Ljudske fronte, ki so jo vodili slejkoprej organizirani komunisti, zbrali v Planjavi, skritem kraju (manjšem zaselku) kak kilometer vzhodno od Senčurja. Bilo je to ob koncu junija 1. 1938, ko so senčurjski aktivisti povabili na ta ilegalni shod tovariše ne le iz bližnjih krajev, pač pa tudi iz Kranja, Kamnika, Domžal in Moravč. Tako je bilo prisotnih na zborovanju kar več sto udeležencev, po večini delavcev.

Sele ob koncu zborovanja, ko je vsa stvar že bolj dobivala vnanji izgled piknika pod lipo (tovariši iz Moravč, izpod Limbarske gore, so na shod pripeljali s seboj kar 300 l jabolčnika!), so pridrveli senčurjski orožniki na kolesih. Niso mogli drugače kot razganjati zbrano množico. Nekateri, ki so jim preveč glasno ugovarjali, so aretirali (vseh skupaj kakih 15) in odvedli na orožniško postajo v Senčur. Po zaslšanju pa so vse izpustili na prostost. Le sod, v katerem je bilo še nekaj jabolčnika, so orožniki zaplenili in ga potem pod ceno prodali občinskemu tajniku...

REVOLUCIONARNA DRUŽINA

Kot je pokazal poznejši časten odziv Senčurjanov k boju za narodno in socialno osvoboditev slovenskega ljudstva, so bili

najrazboritejši občani Senčurja in okoliških vasi politično že dobro pripravljene na veliki čas. V Evropi je vse vrelo, Hitler je gazil po starih mirovniških pogodbah in zasedal sosednje dežele — zato je razumljivo, da je tedaj tudi pri nas postalo sila popularno legalno Društvo prijateljev Sovjetske zveze. Tudi v Senčurju je bilo zbranih mnogo podpisov (po sporočilu celih 200!). Med najbolj agilnimi zbiralci podpisov sta se posebej uveljavila Janez Pipan in mladi Janko Mlakar.

Vendar pa oblastem to navdušenje za Sovjetsko zvezo ni bilo posebno pri srcu; zato je zbiralce podpisov protipravno preganjala. Kljub temu da je bila tedaj Jugoslavija že prijateljsko povezana z matjuško Rusijo, pač zaradi strahu pred Hitlerjem. Tako je bil Janez Pipan kaznovan na plačilo večjega zneska. Nekateri Kranjčani pa so bili tedaj zaprti, drugi pa mobilizirani v znano režimsko taborišče Ivanjico.

Drugič zasledimo ime mladega Senčurjana Janka Mlakarja med vodilnimi organizatorji »vajeniškega upora« v Kranju. Takrat so fantje napisali resolucijo z 18 točkami (zahtevami) in jo izročili okrajnemu glavarstvu. Vajencem je šlo predvsem za bolj človeške odnose mojstrov do učencev in za boljše delovne pogoje, seveda v okviru zakonitega delovnega časa. Resolucijo je nesel na glavarstvo Janko Mlakar iz Senčurja.

Družina Mlakarjevih je bila v Senčurju znana kot neomajno revolucionarna. Oče Janez, ki je delal na Jesenicah, je vzgajal otroke tako, da jih je veliki čas res našel pripravljene.

Oba najstarejša sinova, Janko (roj. 31. januarja 1923) in Stanko (roj. 15. oktobra 1924) sta takoj po vdoru okupatorja odšla v gozdove in se pridružila oboroženi skupini aktivistov. Že 8. novembra pa sta bila v Cankarjevem bataljonu na Mohorju. Udeleževala sta se vseh bojev (Janko kot mitraljezec) na desnem bregu Save, posebno na pobočjih nad Poljansko dolino.

Janko je padel junaške smrti dne 25. decembra 1941 na Črnem vrhu nad Poljanami. Vest o smrti hrabrega Janka Mlakarja je zabeležil tudi tedanji Slovenski poročevalec: »Janko Mlakar je tako padel kot prva žrtev Senčurja in celotne tedanje občine Senčur, kar zasluži še posebno obeležje.«

Za Janka je treba še to povedati, da je bil pravzaprav idejni vodja napredne senčurjske mladine že pred okupacijo, bil je sekretar SKOJ in vodja mladine, organizirane v krajevni OF. C. Z.

Rejci perutnine
Kmetijska zadruga Naklo prodaja enodnevne piščance
vsak torek od 6. do 12. ure dopoldan v valilnici Naklo. Večja naročila predhodno javite pisмено ali na telefon 47-024.
KZ Naklo — valilnica

Na Ljubelju najboljši Avstralec Welinsky

V petek popoldne so potovali skozi Gorenjsko proti Ljubelju udeleženci avtomobilskega rallyja, organiziranega v počastitev svetovnega prvenstva v nogometu v Münchnu

V počastitev svetovnega prvenstva v nogometu v Münchnu je bil organiziran avtomobilski rally London—Sahara—München, ki je veljal tudi za točkovanje za svetovni rally pokal. Končan je bil v soboto na prizorišču svetovnega nogometnega prvenstva. 15. maja je krenilo iz Londona na dolgo in naporno pot 72 posadk. Pot jih je vodila skozi Francijo, Španijo, Maroko, Alžirijo, skozi Saharo in nazaj, Turčijo, Sicilijo, Italijo, Grčijo, Jugoslavijo in Avstri-

jo v München. Skupna dolžina proge je znašala 18.000 kilometrov.

Ena zadnjih kontrolnih postaj je bila v petek zvečer na Ljubelju. Na mejni prehod je pripeljal le 18 posadk! Okrog 40 jih je odstopilo v Sahari, med njimi tudi nekdanji avtomobilistični as Stirling Moos, drugi pa so morali odnehati v Turčiji, kjer je snežilo in deževalo. Na Ljubelju je bil najboljši 42-letni Avstralec Andrew Welinsky s sovoza-

čem Kennethom Tobmanom v vozilu Citroen DS 23. Avstralska posadka je imela kar 12 ur prednosti. Na drugem mestu sta bili Francozini na peugeotu 504 Christine Doremont in Yveline Vanoni.

Kolona vozil je v petek ob polnoči krenila z Ljubelja proti Salzburgu, odtod pa na zadnjo etapo do Münchna, kamor so avtomobilisti prispeli v soboto ob 14. uri.

Na cilju vrstni red ni bil drugačen od ljubljanskega. Zmagala je avstralska dvojica pred Francozinjama. Zmagovalec Andrew Welinsky je prejel nagrado v višini 26.000 ameriških dolarjev ter povrnjene stroške sodelovanja na rallyju, ki znašajo 50.000 dolarjev. -jk

ŽUPANOVA LJUBICA

Zvečer imamo na programu obisk enega izmed številnih zabavišč v Plaki. Tudi večerja bo tam. Ker je še dovolj časa, si bomo ogledali še Pirej. Res je zelo blizu. Pirej velja za glavno in največje grško pristanišče. Ustanovil ga je še Temistoklej, to je tisti veliki atenski vojskovodja, ki je v poznani borbi Grkov s Perzijci pri Salaminu leta 480 pred našim štetjem z ukano premagal Perzije. Grki so jih zvalili v morskino ožino in tu so Perzije, ki so imeli nerodno, težko brodovje, napadli s svojimi gibkimi ladjicami, napravljenimi prav posebej za to bitko.

Kot pristaniško mesto pa je Pirej zaživel šele po letu 1800. Še pred nekaj leti je veljal za eno izmed najbolj umazanih pristanišč sveta. Toda, kot vedno, če pride pravi človek na pravo mesto, se stvari uredijo. Pirej je namreč pred leti dobil župana, ki se je zavzel, da bo mesto očedil zunaj in znotraj in napravil red. Uspešno mu je. Danes Pirej velja za najbolj čisto pristanišče na svetu: na tleh ni papirčka, vse mesto je kot prerogone, fasade obnovljene, parki z vodometi urejeni in negovani. Gledališče, ortodoksna cerkev, mestna hiša, vse je kot pravkar prebeljeno in umito.

Pirej ni več mesto deklet v izložbah. Novi župan je vse nočno življenje prestavil v podzemlje Pireja in mesto je zares prava pravcava krepna lepota. No, župan pa je še samski, pravijo, in ta lepota je njegova ljubica. Tako se šalijo Grki. Res pa je, da mesto še nikoli ni bilo tako lepo.

Ste gledali film Nikoli v nedeljo? No, ta film je bil posnet v tem mestu, z vsjo njegovo armado cip in cipic, z mornarji in... Se spomnite prizora, ko so ta dekleta stavkala, ker niso pustili mornarjev k njim? Svoj bes so dobesedno stresle na policijo: z oken vrhnjih nadstropij so nanje metale postelje, žimnice, trgale pernice in ulice je preplaval puh. No, film je zdaj že v kinoteki, toda ostala je pesem o otrocih Pireja, ki jo je z zamolklo skrhanim glasom pela Melina Mercouri, za njo pa vsa Grčija in potem vse svet. Zdi se, da bo vedno ostala lepa.

Vračamo se ob obali. Blizu so zasedrane ameriške trgovske ladje; na jamborskih vrveh žari na stotine lučk in vse skupaj je videti kot kakšno pravljico zabavišče.

Faleron. Mali in Veliki Faleron — pristaniški jaht in čolnov — sta polna ljubkih gostilnic, kjer se jedo

le grške specialitete. Tudi plaža je tu blizu, toda slaba in morje je umazano. Atenci se hodijo kopat daleč ven proti Sunionu, najraje pa gredo seveda na otoke.

VESELA PLAKA

Od zabave v Plaki si ta večer ne obetamo dosti. Deset starih tisočakov je veljalo doplačilo za večerjo, pijačo in še zabavo povrh. In to v nočnem lokalu! Za malo denarja je povsod malo muzike.

Nizek, zavit vhod v nekakšen kabaret je bil zavit in v veži je zadrževalo po stranišču in razkužilih. Na vegastih stenah so na skromno uokvirjenih manjših fotografijah predstavljeni artisti. Cenen lokal, ni kaj.

»Ti, tole je pa pajzel,« ugotavlja tudi Nada.

»Tega pa res ne morete tako hitro oceniti, saj še notri niste stopili,« pripomni Ljubljanka, ki nad vsako stvarjo viha nos in ji Majda pravi kar »ta noblska«. O vsaki stvari bo povedala ravno nasprotno, kot ugotavlja večina in gre po malem že vsem na živce. Lokal je precejšen in lahko sprejme kar tam okrog 200 do 300 ljudi. Med prvimi smo, zato so nam dodelili mizo tik ob nizkem odru. Nekaj glasbenikov je že sedelo pri tisti zgornji mizi med instrumenti za klavirjem in pravkar so prišle tudi njihove prijateljice. Med njimi sta zelo izstopali dve izredno lepi dami. Videti je bilo, da sta mati in hči. In res sta bili: žena in hči buzukija, ki nam je na koncu programa tako lepo zaigral na lutnjo.

Začeli so streči z večerjo: nekaj ocvrtih ligenj, par majhnih trikotnih

burekov, nekakšno meso in malo krompirčka. In neko dobro belo vino zraven. Močno in zelo rezno je bilo. Grška vina so znana. Najboljše, pravijo, je črno vino, doma v Argosu in ga imenujejo Herkulova kri.

Počasi se lokal polni. Večina gostov je iz Jugoslavije. Se pozna, da so pri nas prazniki. Precej velika skupina nekje od Novega Sada je nastanjena tudi v našem hotelu. Med zadnjo skupino, ki je prišla, opazim lastnika naše agencije Palada Atena.

ZORBIN PLES

Tisti za klavirjem nalahno igra neko grško melodijo. Za dobro razpoloženje. K mizi nad nami se je usedel mlad fant in začel brenkati na kitaro. Igral je lepo, toda njegovega obraza si se kar ustrašil, tako izžet je bil. Naravnost grd. Ko ravno ugotavljam, da bi ga me bilo strah srečati na samem, se odtrga tam od leve nekje visoka, sloka blondinka, v temnih hlačah in rdečem kratkem puloverju. Prav čedna. Veselo ga je pozdravila, se stegnila gor k njemu tako, da je pokazala ves popek in ga

poljubila za dober večer. Fantu so zažarele oči in še bolj veselo je udarjal po lutnji.

Program je začel moški srednji let, že nekoliko plešast in s toplim glasom odpel prve pesmi. Nekaj modernih, nekaj pa narodnih. Sicer se pa vse grške pesmi, tudi čisto nove, zde narodne. Tako so si melodije podobne. Potem je zaplesala folklor. Skupinica mladih fantov in deklet. Najbolj mi je bil všeč ples štirih fantov, ki so bili oblečeni v žive oranžne srajce in črne hlače ter plesali s stegnjenimi rokami, držec se čez ramena. To je bil ples otočanov. Tako je plesal tudi Zorba. Najprej počasi, trdo prestavljajo noge, potem je ritem vse hitrejši, se spet čisto umiri in potem spet zdviga. Domačini tako plešejo do onemoglosti.

Potem so nastopila s svojimi pesmimi dekleta. V dolgih oblekah so bila in vsaka je bila druge barve. No, izkazalo se je, da tista, ki nam je prej tam za mizo kazala popek, v lokalu poje, in to ne slabo. Največ aplavza je požel tista v rumeni obleki. S preprosto visoko spetimi gladkimi črnimi lasmi je bila videti kot kakšna Španka. Tudi zapela je kot kakšna pevka flamenka. Njen glas je bil zamolkel, toda lep in tudi pesem je bila dobro izbrana. Poslušalci so jo bogato ozdarili s cvetjem, ki so ga med mizami prodajala dekleta.

(Se bo nadaljevalo) D. Dolenc

murha 1954 LESCE '74

Priprave na turistično sezono v Radovljici

Na turističnem društvu v Radovljici se že pripravljajo na letošnjo turistično sezono. Poleg Bleda in Bohinja namreč tudi Radovljica s svojo slikovito lego, prijetno domačnostjo in bogatimi kulturnimi in zgodovinskimi posebnostmi starega mestnega jedra sodi med turistične kraje, ki dopolnjujejo turizem v občini in na Gorenjskem.

Radovljico najraje obiščejo gostje iz Srbije, Vojvodine in Hrvaške. Lani so na primer zabeležili prek 50 odstotkov vseh gostov samo iz Srbije. Sicer pa so na turističnem društvu

registrirali prek 66.700 prenočitev. Domači gostje najraje prebivajo v zasebnih turističnih sobah. Teh pa je v Radovljici le 127 in imajo le nekaj nad 200 postelj. V upravnem odboru turističnega društva že nekaj časa ugotavljajo, da je zasebnih turističnih sob premalo. Zavezajo se, da bi se število le-teh povečalo. Letos bodo na tem področju napravili korak naprej, saj se bo število sob povečalo za 10 do 15 odstotkov.

Pričakujejo tudi, da bo letošnja turistična sezona v Radovljici boljša

od lanske. K temu je precej pripomogla tudi propagandna dejavnost društva, ki je izdalo 10.000 izvodov novega prospekta in cenika v treh tujih jezikih in 10.800 izvodov načrta mesta z opisom zanimivosti in drugih pomembnejših podatkov. Na turističnem društvu tudi pravijo, da bi svojo dejavnost lahko še bolj razvili, če ne bi imeli finančnih težav in če ne bi imeli premajhnih oziroma neustreznih prostorov. Zdej namreč društvo posluje v majhnem lokalu v občinski stavbi. Prav zato si želijo, da bi v prihodnje s pomočjo krajevne skupnosti in občine dobili ustreznejše prostore. JR

Dan šmarnic na Slajki

Turistično društvo Slajka iz Hotavelj v Poljanski dolini je minulo nedeljo na Slajki, vzpetini nad vasjo z nadmorsko višino nekaj manj kot devetsto metrov, že tretjič pripravilo zanimivo prireditve dan šmarnic. Nekaj sto obiskovalcev se je v lepem in dokaj sončnem ter toplem dnevu zvrstilo na prireditvenem prostoru ob eni najstarejših kmetij v zgornjem delu Poljanske doline. Nekateri so na hrib prisopihali peš iz dobro uro oddaljenih Hotavelj ali iz druge smeri, iz Stare Oselice, kar po loški planinski poti, drugi pa so tvegali in se »sprebili« z avtomobili po dokaj ozki cesti s številnimi strminami iz doline. Šmarnic sicer v neposredni bližini veselicega prostora in ploščadi za ples ni, moč pa jih je najti malo višje v hribu. Sicer pa so Hotaveljci poskrbeli tudi za tiste, ki se jim ni dalo več navkreber, saj so imeli pripravljenih za prodajo precej šopkov, ki pa jih žal sredi popoldneva, ko se je začel največji naval, že zmanjkalo. Turistični delavci iz Hotavelj zatrjujejo, da bi vsako leto ob dnevu šmarnic na tej točki pripravili nakako srečanje planincev, kar niti ni čudno, saj je na Slajkarjevi kmetiji žig loške planinske poti. Treba je še pripomniti, da je bilo za obiskovalce pripravljene dovolj jedade in pijače, najbolj v slast pa so pri Slajkarju sli ajdovi žganci, kisl mleko in »ta zeleni«. Za dobro razpoloženje plesalcev pa je skrbel domači ansambel »Dobri prijatelji!« -jg

Trgovino gradijo

Gorje — Veletrgovina Špecerija Bled je v središču Gorij začela graditi novo sodobno samopostrežno trgovino. Trgovina bo stala zraven novega gasilskega doma. Sedanja trgovina Špecerije Bled je bila v zasebni hiši in prostori niso ustrezali. V Gorjah si želijo, da bi bila trgovina čimprej zgrajena in da bi ob njej zgradili tudi kegljišče.

J. Ambrožič

Iskali bodo nove vrelece

Bled — Geološki zavod Slovenije bo na Bledu pripravil predlog novih vrtin za morebitne vrelece tople vode. Izdelali bodo tudi program stroškov za vrtine, da bi se na Bledu laže odločili za nadaljnje iskanje tople vode.

Na Bledu so vsekakor zainteresirani, da bi z novimi vrtinami odkrili izvire tople vode. Z njo bi lahko uredili javno kopališče, prav pa bi prišla tudi pri gradnji novega Park hotela. Doslej so že dvakrat iskali vrelece poleg starih, ki jih imajo Toplice, vendar rezultati vrtanj obakrat niso bili nič kaj spodbudni.

Pri drugem vrtanju so vodo sicer odkrili pod hotelom Golf. To vodo zdaj segrevajo in uporabljajo v hotelu. Vendar pa vrtanj niso končali zaradi pomanjkanja denarja. Kako bo z nadaljnjimi vrtinami, trenutno torej še ni jasno. Treba bo počakati do predloga Geološkega zavoda Slovenije in do predračuna stroškov. Strokovnjaki, ki zdaj preučujejo geološko sestavo tal na Bledu, pa so optimisti. Menijo, da na Bledu je topla voda, ki bi jo lahko uporabljali v kopališču, hotelih in drugih objektih.

Kurja juha za lačno Afriko

Kamnik — Na poziv republiškega odbora rdečega križa Slovenije so v Živilski industriji ETA v Kamniku izdelali 4 tone kurje juhe. Vso to konzervirano in sterilizirano hrano v pločevinkah bodo poslali lačnim v Afriki. V skupni akciji solidarnosti s prebivalstvom Afrike je sodelovala še Perutnina iz Zaloga pri Ljubljani, ki je darovala sveže piščance, in tovarna Saturnus s pločevinasto embalažo. Skupni prispevek omenjenih treh kolektivov je skoraj 100.000 dinarjev. Strokovnjaki, ki so poizkusili kurjo juho v pločevinkah, so se o kvaliteti ugodno izrazili.

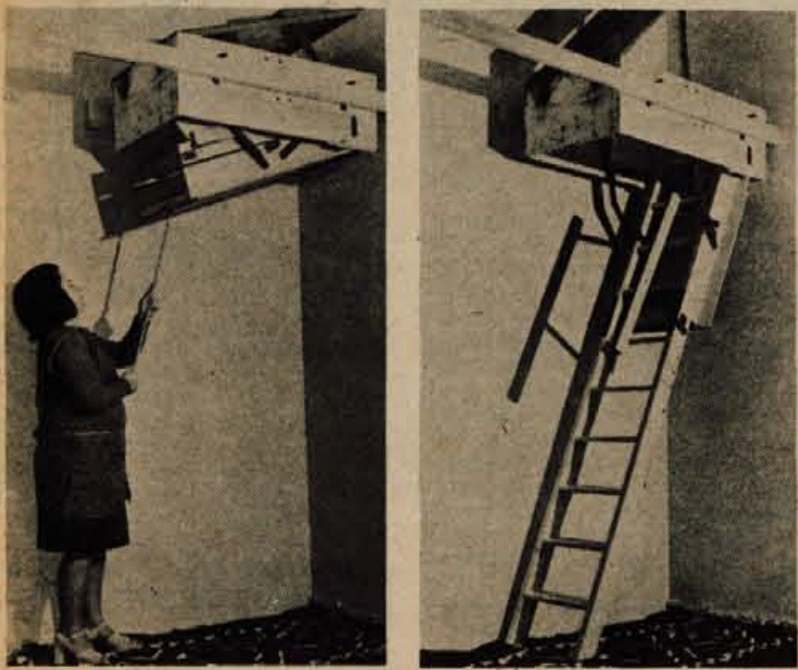
Kamniška ETA je letos začela izdelovati serijo gotovih jedil v pločevinkah, ki so namenjene predvsem domačemu potrošniku. V podjetju pričakujejo, da se bodo prav tako dobro uveljavila kot njihova kisl povrtina. Gotove jedi v pločevinkah so primerne za taborenje, izlete in kot nujna zaloga v gospodinjstvu. Pripravljene pa so po domačem okusu in izključno na olju, zato bodo po njih segali tudi potrošniki z blago dieto in otroci. -tj

Težave zaradi žaganja

V Bohinjski Bistrici se že nekaj časa srečujejo z dokaj nenavadnim problemom. Pobočje ob cesti proti Nemškemu rovtu in Rotarici je posuto z žaganjem. Ta odpadni material je iz bohinske tovarne, iz obrata Tomaž Godec LIP Bled. Dokler je bila v Soteski tovarna lesne moke, težav ni bilo. Potem je tovarna pogorela, LIP Bled pa je obrat opustil. Tako zdaj ne vedo, kam z odpadki. V podjetju LIP pravijo, da bodo nabavili posebno peč, v kateri bodo odpadke kurili. V Bohinjski Bistrici upajo, da bo napovedana zamisel kmalu uresničena, saj sedanji odpadki že kar močno kvarijo zunanji videz tega kraja.

Podstrešne zložljive stopnice

Te stopnice lahko dobite in naročite v Ribnem 49/a Bled — MIZARSTVO MARKUN FRANC

To je najnovejši izdelek in najbolj močan, zato je popolnoma varen dostop tudi za starejše ljudi v podstreho.

Stopnice so zaprte v lastnem obodu, ki ga montirate v odprtino. Spodnji pokrov je iz iverice, zgornji iz pločevine, po požarnovarnostnih predpisih. Izdelujem jih po serijskih in naročenih merah. **Serijske mere so:** 120 x 70 x 255 cm in 110 x 70 x 225 cm in 96 x 70 x 255 cm.

Če pa vam te mere ne ustrezajo, jih lahko naročite, s seboj prinesite naslednje mere: dolžino in širino odprtine in navpično višino od poda do stropa.

Stopnice serijskih mer lahko dobite tudi pri Gramex Ljubljana.

Jelovica — Škofja Loka

Vsakdo, ki danes razmišlja, kako bi čimprej prišel do stanovanja, ki se odloča za gradnjo ali popravilo hiše, niti ne more prezreti izdelkov lesne industrije Jelovica iz Škofje Loke, podjetja, ki sodi v vrh jugoslovanskih in celo srednjeevropskih proizvajalcev stavbnega pohištva in montažnih objektov. Prek 1000 zaposlenih v obratih v Škofji Loki, Gorenji vasi, Sovodnju, Preddvoru in Kranju je lani ustvarilo za 220 milijonov skupnega dohodka, letos pa računajo še na precej večjo vsoto. Naj pri priči naštejemo še izdelke, ki jih proizvaja ta renomirana tovarna. To so vseh vrst vrata — balkonska, vhodna, sobna in garažna, okna in okenska sentčila, stanovanjske montažne hiše različnih velikosti ter nekateri drugi proizvodi.

Ko smo se oni dan oglasili v Jelovici so nam povedali, da se je realizacija v primeri z lanskimi prvimi štirih mesecih letošnjega leta izredno povečala. Samo v maloprodajni mreži je porasla za sto odstotkov. In drugače povedano: lani v prvi tretjini leta je znašala 15,6 milijona, letos pa 34,7 milijona din. Tolikšen skok je omogočilo predvsem uvajanje novih izdelkov, ki so zaradi boljše kvalitete resda nekoliko dražji — vendar prav zaradi izredne kakovosti gredo odlično v prodajo! V veliki meri pa je to tudi rezultat razširitve maloprodajne mreže v državi. Trenutno ima Jelovica svoje poslovalnice in predstavništva v Škofji Loki, Zagrebu, Novi Gradiški, Osijeku, Pulju, Crikvenici, Zadru, Šibeniku, Splitu, Sarajevu, Tuzli, Stari Pazovi, Nišu in Skopju. Kajpak inja tovarna v načrtu mrežo še razširiti. To zahtevajo kupci izdelkov, predvsem s področja republike Srbije. Treba je namreč povedati, da je na področju stavbnega pohištva kljub številnim sorodnim tovarnam škofje-loška Jelovica vodilno podjetje v

Jugoslaviji, njene izdelke pa poznajo daleč prek jugoslovanskih meja. Lahko rečemo, da so Škofjeločani zasloveli predvsem po prodoru na nemški trg — v München, kjer so s svojimi proizvodi opremili celo vrsto stanovanjskih, poslovnih in drugih objektov. Letos imajo v načrtu izvoziti kar za 30 milijonov din svojih izdelkov. Povpraševanje po izdelkih Jelovice je tolikšno, da niti ne morejo zadovoljiti vseh kupcev.

Da bi bili kupci čimbolje seznanjeni s proizvodi in raznimi novostmi priznane škofjeloke tovarne, podjetje sodeluje na celi vrsti jugoslovanskih sejmov. V aprilu se je Jelovica predstavila na sejmu v Zagrebu, v preteklih dneh na sejmu v Beogradu, od 10. do 15. junija pa bo razstavljala na tradicionalnem lesnem sejmu v Ljubljani. V slovenski prestolnici bodo obiskovalci sejma imeli priliko videti več najnovejših izdelkov tovarne, ter proizvode, ki so sicer že dobro poznani, po katerih pa je še vedno veliko povpraševanje. V načrtu za prihodnje mesece pa je še sodelovanje na Gorenjskem sejmu v Kranju ter jesenskem zagrebškem velesejmu. V Zagrebu Škofjeločani nameravajo razstavljati tudi montažne objekte.

Napak bi bilo, če ne bi v pričujočem zapisu omenili še velike pozornosti, ki jo v Jelovici posvečajo svojim zaposlenim. Novi pravilnik o delitvi osebnih dohodkov predvideva v prihodnje precejšen dvig mesečnih prejemkov. Izredno dobro je poskrbljeno za izobraževanje delavcev. Ti imajo možnost obiskovanja številnih tečajev ter pridobitve kvalifikacij za svoja delovna mesta. Ker smo tik pred dopustniško sezono, še besedico ali dve o skrbi za letovanje zaposlenih. Jelovica si je za letos poleg svojega doma v Pulju zagotovila še večje število aranžmajev po drugih krajih, da bi lahko čimveč družin preživelo po nekaj dni počitnic ob morju. V podjetju pa že načrtujejo, da bodo že v bližnji prihodnosti na naši primorski obali zgradili še en dom. Če omenimo, da bodo v tovarni letos uredili tudi svojo obratno kuhinjo ter obratno

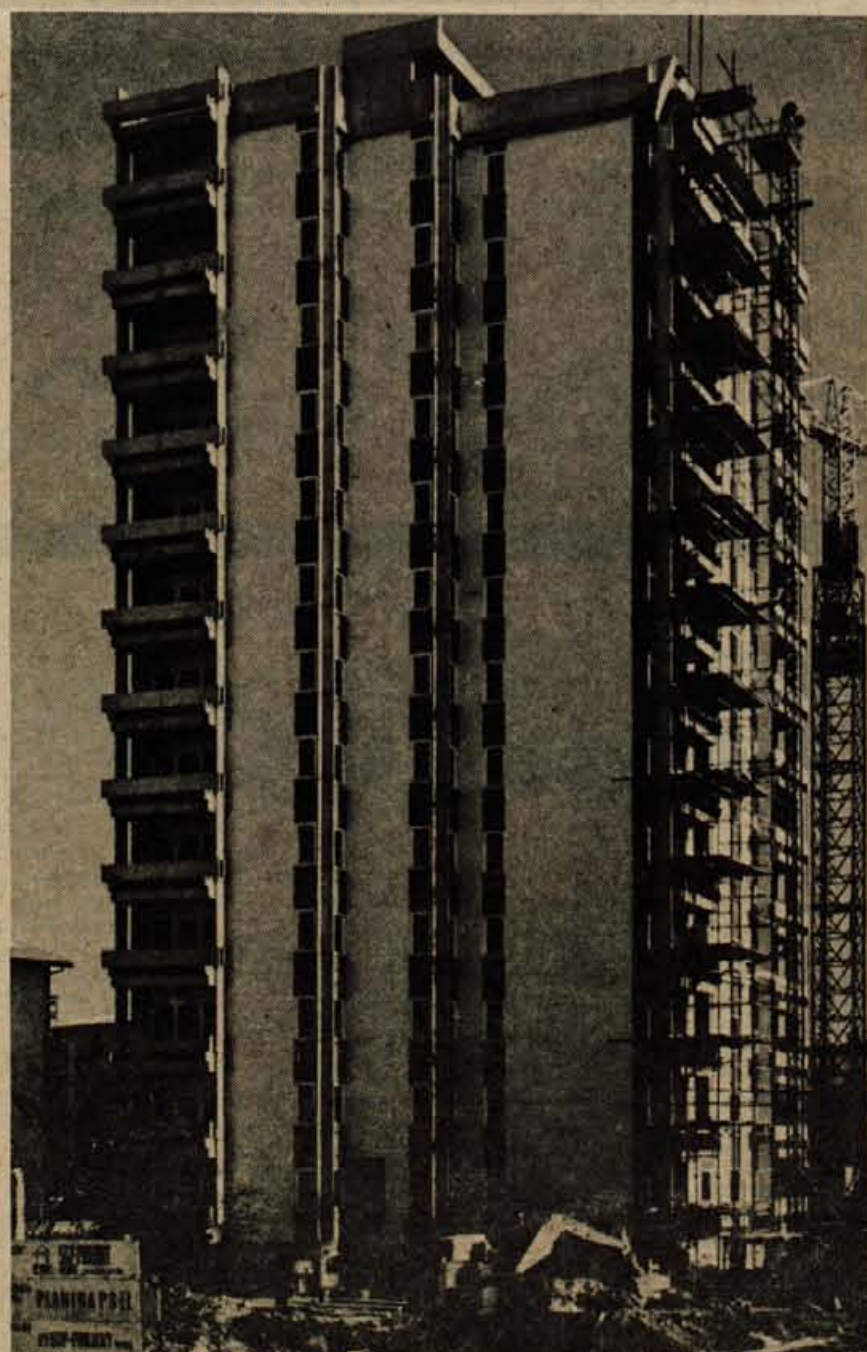
ambulanto, je jasno, da je skrb za delavce res velika.

Tudi mimo močne podpore Jelovice raznovrstnim kulturnim dejavnostim ne moremo. Poleg pomoči mnogim kulturnim ustanovam v občini kolektiv nudi tudi izdatno podporo »svojemu« oktetu Jelovica, oktetu, ki te dni praznuje pol desetletja dela in je v tem času postal poznan daleč naokoli.

Jelovica si že dolgo prizadeva za tesnejše sodelovanje v lesni industriji, vendar je treba povedati, da je doslej naletela povsod na veliko premalo razumevanja. Jasno je, da je posledica take nepovezanosti neenotno nastopanje na domačih in tujih tržiščih. Doslej se ni bilo mogoče dogovoriti niti o reševanju osnovnih, življenjskih in obenem najbolj bistvenih vprašanj. V tovarni trdno upajo, da se bodo predvsem zdaj po ustanovitvi temeljnih organizacij združenega dela — mimgrede: v Jelovici so se zaradi racionalnejšega poslovanja odločili za tri: TOZD tovarna stavbnega pohištva, TOZD tovarna montažnih objektov ter TOZD trgovina in organizacija skupnih služb — tudi drugje začeli zavedati razdrobljenosti in prav na podlagi tega tudi svoje majhnosti. Šele z združevanjem bi se pravzaprav lahko pokazala velikost in moč slovenske lesne industrije.

Precej glavobola kolektivu Jelovice povzročata tudi pomanjkanje surovin in to predvsem lesa. Vzrok za to so neurejene razmere na trgu. Zaradi nizkih cen na domačem trgu tisti, ki razpolagajo z lesom, velike količine te surovine izvozijo na tuja tržišča, doma pa se lesna industrija mora prav zato ubadati z mnogimi težavami. Ne gre torej za nič drugega kot za neenakopraven družbenoekonomski položaj lastnikov lesa in na drugi strani lesno predlovalne industrije.

Kljub velikim težavam, s katerimi se stalno srečuje kolektiv škofjeloke Jelovice, pa v podjetju smelo gledajo v prihodnost in upajo, da bodo tako kot doslej tudi v bodoče vse probleme uspešno reševali in dosegali še naprej lepe rezultate. -Os

Okna in vrata v stolpnih na Planini pri Kranju so izdelek Jelovice iz Škofje Loke

Zamrzovalne skrinje prijateljice gospodinjstva

Dimnik schiedel je okrogel, kar daje tele prednosti:

- odličen vlek zaradi najmanjše prostornine sten
- varnost obratovanja zaradi najmanjše kurilne površine
- enostavnost pri čiščenju

SCHIEDEL YUKAMIN

ima šamotni vložek, odporen proti kislini, zato je:

- odporen proti ognju, ker je izdelan iz visoko kvalitnih glin in šamotov,
- odporen proti kislini, ker šamotni vložek propuša kisline pod 2,5 %,
- varen pred zasajevanjem in zakislevanjem, ker je šamotna cev odporna proti kislini in vlagi,
- temperaturno obstojen, odporen proti pritiskom in plinotesen, ker je sistem izredna konstrukcijska rešitev.

DIMNIK ŠT. 1

dimnik schiedel s šamotnim vložkom je montažni dimnik in je:

- varčen zaradi hitre in enostavne montaže,
- varen pred ognjem, ker je večplastne konstrukcije tesnilnimi fugami,
- varčen pri prostoru, ker je natančno izmerljiv in funkcionalen,
- varčen pri ceni, ker je trajen in ga je mogoče hitro montirati in ima do 40 % boljše izgorevanje.

V EVROPI

schiedel — YU — kamin proizvaja, prodaja, montira, uvaža in izvaža gradbeno podjetje Gradnja Žalec, v kooperaciji s Cinkarno Celje, telefon 71-783, 72-227.

prodajna mesta:

Kurivo Kranj, KZ Bled, Murka Lesce, ABC Napredek Domžale, Kočna Kamnik, Ljubljanske opekarne in Gramex Ljubljana.

SCHIEDEL - YU - Kamin

dimnik št. 1 v Evropi

PGP

GRADNJA ŽALEC

Razstavi in koncert

Kranj — V petek, 31. maja, ob 18. uri bo v galeriji Prešernove hiše otvoritev razstave grafike in gravure Adija Arzenška. Ob 18.30 pa bo v galeriji Mestne hiše otvoritev retrospektivne razstave del akademskega slikarja Milana Batiste.

Ob 19. uri bo v Renesančni dvorani Mestne hiše koncert, na katerem sodelujejo: članica ljubljanske opere sopranistka Hilda Hözl, član in solist orkestra Slovenske filharmonije, klarinetist Igor Karlin in pianistka Gita Mally. Izvajali bodo dela Mozarta, Šivica, Marcella, Rabauda, Bellinija, Puccinija, Giampierija in Čajkovskega. P. L.

Mali oglasi: do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din; naročniki imajo 25 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

prodam

Prodajam 2,5 t BETONSKEGA ŽELEZA, premera 6 in 10 mm ter LI-TOŽELEZNO BANJO. Naslov v oglašnem oddelku

Po ugodni ceni prodajam veliko količino stoječe TRAVE. Senično 19, Križe 3359

Poceni prodajam rabljeno SPALNICO z vzmetnicami. Mravlje, Staneta Rozmana 5, Kranj 3435

Prodajam GUMI VOZ — 16 col, ELEKTROMOTOR — 5 KS in motorno kolo 175 ccm MAX NSU, prevoženih 12.000 km. Vse je v zelo dobrem stanju. Kogovšek Stanko, Izgorje 6, Žiri 3502

Prodajam košnjo SENA. Zg. Brnik 22, Cerklje 3503

Prodajam 5 hektarov TRAVE in DETELJE za celo leto košnje. Klanc 45, Komenda 3504

Prodajam PUNTE, BANKINE, staro ostršeje in 1 kubik kostanjevih DESK 30 mm. Dvorje 17, Cerklje 3505

Prodajam traktorski tračni OBRAČALNIK v dobrem stanju. Cena 2500 din. Prevodnik, Brode 3, Škofja Loka 3506

Prodajam dva mlada PSIČKA — nemška ovčarja. Podberšič Marko, Ul. 31. divizije 19, Kranj 3507

Prodajam KRAVO, 9 mesecev brejo. Zg. Bela 42 3508

Prodajam večjo količino rabljene strešne OPEKE BOBROVEC. Visoko 72, Šenčur 3509

Valilnica Naklo

prodaja po 1 dinar dnevno sveža jajca vsako sredo in soboto

KZ NAKLO

Prodajam kombiniran ŠTEDILNIK elektrika — plin. Ogled popoldan Kuštar Mira, Kebetova 1, Kranj 3510

Prodajam TELICO simentalko, ki bo avgusta teletila — dobro mlekarico. Mišače 11 pri Otočah 3511

Prodajam stoječo LUCERNO. Pivka 3, Naklo 3512

Prodajam skoraj nove KAŠČE za žito. Porenta Marija, Huje 19 3513

Prodajam suha BUKOVA DRVA. Babni vrt 9, Golnik 3514

Prodajam 9 let staro KOBILU, vajeno vsega dela. Rajhman Jože, Sp. Plavž 20, Jesenice 3515

Prodajam večjo količino KROGEL za betoniranje. Britof 319, Kranj 3516

Ugodno prodajam dolgo belo deklško OBLEKCO za obhajilo ali birno. Kranj, Partizanska 21 3517

Prodajam KOSILNICO BCS in KONJA. Sebenje 36, Tržič 3518

vozila

Po nizki ceni prodajam DKW 12 F v voznem stanju. Prodajam tudi nove BATE. Ul. 31. divizije 40, Kranj 3393

Prodajam dobro ohranjeno ZASTAVO 1300, letnik 1972. Gasilska 35, Senčur 3404

Prodajam SPAČKA 425 ccm. Plačilo možno tudi s čekom. Cengle, Kamna gorica 3 4375

Prodajam VRATA od škode 1000 in diferencial. Lesce, Čopova 1 3519

Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1965. Staneta Žagarja 4, Kranj 3520

Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1962 za 6000 din. Košnik Boris, C. na Brdo 39, Kranj 3521

Ugodno prodajam ZASTAVO 750, letnik 1971, dobro ohranjeno. Druhovka 20, Kranj 3522

Prodajam FIAT 1800, zaleten, stroj generalno obnovljen. Dijanič Zlatko, Gubčeva 8, Radovljica 3523

Prodajam ZASTAVO 750, renovirano, letnik 1962, v voznem stanju. Vopovlje 15, Cerklje 3524

Prodajam avto ZASTAVO 750, letnik 1970. Topolje 9, Selca nad Škofjo Loko 3525

Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1970 oktober. Informacije od 14. ure dalje na tel. 23-412 3526

Za R 10 prodajam 4 rabljene GUME z obroči MICHELIN ZX radial 145 x 15. Maček Viktor, Preddvor 54 3527

Prodajam AMI 8, letnik 1971. Zlato polje 3, Kranj 3528

Prodajam avto NSU PRINC 1200, letnik 1969, telefon 24-378 od 15. ure naprej. Kranj, Nazorjeva 12 3529

Prodajam francosko športno dirkalno KOLO. Zg. Brnik 81 3530

Prodajam FIAT 850 po ugodni ceni. Informacije na tel. 50-477 3531

Prodajam dirkalni motor JAWA 175 ccm. Ogled popoldan. Globočnik, Šempetrska 35, Kranj 3532

Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1971. Cena 17.000 din. Avtoličar Torkar, Lesce, telefon 75-520 3533

Prodajam SIMCO 1100, letnik 1969. Kranj, Koroška 65, telefon 22-708 3534

SKODO, letnik 1967, prodajam. Telefon 21-450 3543

stanovanja

V Kranju oddam trosobno opremljeno STANOVANJE s centralno kurjavo in pralnim strojem za dobo 2 let. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku. 4388

Starejšo GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE kupim v Kranju. Ponudbe pod »Plačnik v gotovini« 3535

Iščem opremljeno SOBO v Kranju ali okolici za dobo 2 mesecev. Naslov v oglašnem oddelku 3536

Nujno iščem SOBO v Škofji Loki ali bližnji okolici. Ponudbe na Turistično društvo Škofja Loka 3537

Nujno potrebujem neopremljeno SOBO v Kranju ali bližnji okolici. Naslov v oglašnem oddelku. 3538

Oddam SOBO mirni ženski. Valjavčeva 8, stanovanje 11, drugo nadstropje, Kranj 3539

ostalo

Mizarsko strojno delavnico dam v najem s stanovanjem. Naslov v oglašnem oddelku. 3540

izgubljeno

Izgubil sem DENARNICO v kinu Center, v petek 24. 5. Prosim pošte-nega najditelja, naj jo vrne na naslov: Repnik, Praprotna polica 10, Cerklje 3541

najdeno

Naslo se je PONY KOLO. Poizve se pri Fende, Ul. Milene Korbar 18, Kranj 3542

Kranj CENTER

29. maja angl. barv. film STRAH V NOČI ob 16. in 18. uri, premiera francoskega barvnega filma NASLEDNIK ob 20. uri

30. maja franc. barv. film NASLEDNIK ob 15.30, 17.45 in 20. uri

31. maja franc. barv. film NASLEDNIK ob 15.30, 17.45 in 20. uri

Kranj STORŽIČ

29. maja franc. barv. film OPERACIJA LEONTINA ob 16. in 20. uri

30. maja premiera jug. barv. filma ZAKLETA SVA. IRINA ob 16. in 20. uri

31. maja jug. barv. film ZAKLETA SVA. IRINA ob 16. in 20. uri

Tržič

29. maja franc. barv. film ZACETNICA NA PLOCNIKU ob 18. in 20. uri

30. maja franc. barv. film ZACETNICA NA PLOCNIKU ob 18. in 20. uri

31. maja amer. barv. film OBRAČUN NA KARIBIH ob 20. uri

Kamnik DOM

29. maja amer. barv. film OBRAČUN NA KARIBIH ob 18. in 20. uri

30. maja amer. barv. film OBRAČUN NA KARIBIH ob 18. in 20. uri

31. maja amer.-ital. barv. film SARTANA, DOLARJI IN DUHOVNIK ob 20. uri

Radovljica

29. maja franc.-ital. barv. film ZADNJI TANGO V PARIZU ob 20. uri

30. maja amer. barv. film ZGODBA ZA HODNE STRANI ob 20. uri

31. maja amer. barv. film AFERA METROPOLITANSKE POLICIJE ob 20. uri

Jesenice RADIO

29. maja amer. barv. film SICILIJANSKA BRATA

31. maja amer. film FRA DJAVOLO

Jesenice PLAYŽ

30. maja amer. film FRA DJAVOLO

31. maja amer. barv. film SICILIJANSKA BRATA

Kranjska gora

29. maja amer. barv. CS film SOUNDER ALI PASJE ŽIVLJENJE

30. maja amer. barv. film SICILIJANSKA BRATA

Škofja Loka SORA

29. maja ital. barv. film TRDOKOŽEC ob 16. in 20. uri

30. maja franc. barv. film MARSEJSKI KLAN ob 20. uri

31. maja franc. barv. film MARSEJSKI KLAN ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE

29. maja amer. barv. film ZDAJ GA VIDIS, ZDAJ GA NE VIDIS ob 20. uri

31. maja amer. barv. film ZDAJ GA VIDIS, ZDAJ GA NE VIDIS ob 20. uri

Obsedno stanje

Režija: Costa Gavras
Gl. vloge: Yves Montand, Renato Salvatori, O. E. Hasse

Glasba: Mikis Theodorakis

»Za Priznanje in Obsedno stanje so filmi, v katerih Costa Gavras, francoski režiser grškega rodu, izpričuje svojo napredno politično opredeljenost v kritičnem odnosu do političnih in tudi socialnih problemov sedanosti. Njegovi filmi so politično angažirani in skozi dobro izdelano akcijo razgrinjajo pred gledalcem dobre in slabe strani neke stvarnosti. Njegov pristop nikakor ni črno-bel, ampak kritičen, objektivni in predvsem napreden.

Obsedno stanje nadaljuje tradicijo dinamičnih ter akcijsko in vsebinsko razgibanih filmov. V njegovem žarišču je južnoameriško revolucionarno gibanje, ki naj bi enkrat za vselej opravilo s politično ideološko in tehnološko dominacijo ZDA na tej celini. Kraj dogajanja je v filmu opredeljen samo posredno, namreč država, v kateri se odvija zgodba o ugrabitvi predstavnika ameriške tajne policijske organizacije ni imenovana, saj je amerikanizacija problem vseh držav Latinske Amerike. Toda posredno lahko ugotovimo, da gre za Urugvaj, kjer je gibanje tupamarov najbolj razširjena oblika revolucionarnega boja.

M. G.

ZIDNE
TAPETE-
REŠITEV
ZA VAS!

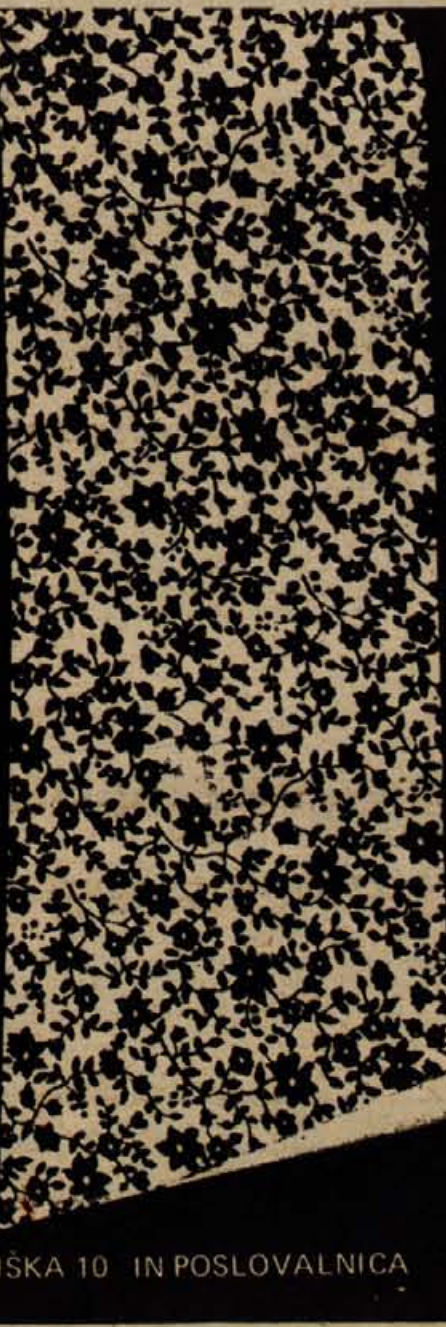
VELIKA IZBIRA BARV IN DEZENOV PLASTIFICIRANIH IN PAPIRNATIH TA PET BO ZADOVOLJILA VSAK OKUS

„GRAMEX“

TOZD TRGOVINA

LJUBLJANA, KURILNIŠKA 10

JESENICE

Voznica katrice se je odločila za tvegano prehitevanje tovornjaka; iz rahlega ovinka na cesti prvega reda na Meji pa ji je nasproti pripeljal osebni avtomobil znamke BMW. V silovitem trčenju, v katerem je katrico nazadnje še vrglo v tovornjak, je bila voznica v katrici hudo ranjena, njen avtomobil pa uničen. — Foto: F. Perdan

nesreče

Umrli v bolnišnici

V petek, 24. maja, zjutraj je v ljubljanski bolnišnici zaradi poškodb dobljenih v prometni nesreči 19. maja v Naklem umrl 35-letni Viktor Rogelj doma iz Tupalič 25.

Nezgodna kolesarja

V četrtek, 23. maja, nekaj po 14. uri se je na ljubljanski cesti v Kranju pripetila prometna nezgoda kolesarju Milovanu Sariču (roj. 1937) iz Zg. Bistrici. Kolesar je vozil od Labor proti centru mesta po desni strani mimo počasi se pomikajoče kolone vozil. Ko je peljal mimo avtobusa, vozil ga je Alojz Ropret (roj. 1921) iz Radovljice, ga je verjetno s komolcem zadela, tako da je padel in se hujše ranil.

Trčenje v križišču

Voznik osebnega avtomobila Albin Sajmič (roj. 1949) iz Srakovelj je v petek, 24. maja, zjutraj z neprimerno hitrostjo pripeljal po Stritarjevi ulici v Kranju in zavijal v desno na Gregorčičevo. Pri tem je trčil v nasproti vozeči avtomobil Stepana Lisjaka iz Maribora, ki je pripeljal iz centra. V trčenju je bil lažje ranjen voznik Sajmič. Škode na avtomobilih pa je za 16.000 din.

Zavijal v levo

V petek, 24. maja, dopoldne je na cesti prvega reda na Hrušici voznik osebnega avtomobila Hinko Klinar (roj. 1927) z Jesenic nameraval zaviti v levo na dvorišče hiše št. 12. Vtem pa je iz nasprotne smeri z neprimerno hitrostjo pripeljal v osebnem avtomobilu Božidar Mladenovič (roj. 1916) iz Ljubljane. V trčenju avtomobilov se ni ranil nihče, škode pa je za 40.000 din.

Vozil po levi

V petek, 24. maja, nekaj po 12. uri se je v Gozd-Martuljku pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Edo Dolžan (roj. 1943) iz Gozd-Martuljka je vozil pravilno po svoji desni strani proti Jesenicam, ko mu je v nepreglednem ovinku pripeljala nasproti po levi voznica osebnega avtomobila Blagorodna Davidovič (roj. 1943) iz Kranjske gore. V nesreči je bila voznica Davidovičeva ranjena in so jo prepeljali v jeseniško bolnišnico, škode pa je za 3500 din.

Prekratka varnostna razdalja

V petek, 24. maja, popoldne je na Cesti Borisa Kidriča na Jesenicah voznik osebnega avtomobila Zvonko Soklič zavijal v desno na izogibališče. Za njim je svoj avtomobil voznik Vojko Mikolič (roj. 1947) z Jesenic ustavil, prav tako je ustavil tudi voznik Anton Suštaršič (roj. 1932) z Britofa pri Kranju. Za temi avtomobili pa je vozil v prekratki varnostni razdalji voznik avtobusa Rudi Lah (roj. 1944) z Jesenic. Avtobus je trčil od zadaj v Suštaršičev avtomobil in ga potisnil v Mikoličevega. V nesreči ni bil ranjen nihče, na vozilih pa je škoda za 20.000 din.

Nepravilno prehitevanje

V soboto, 25. maja, popoldne je na cesti prvega reda na Podkorenu voznik osebnega avtomobila Jože Kopavnik (roj. 1946) iz Rateč v blagem preglednem ovinku prehiteval osebni avtomobil Mihaela Šimenca (roj. 1948) iz Kranjske gore. Pri prehitevanju je voznik Kopavnik zapeljal z levimi kolesi s ceste v jarek, nato pa v desno čez cesto pred Šimencev avtomobil, tako da sta trčila. V nesreči se je Šimencev avtomobil prevrnil na desni bok. Voznika sta bila v nesreči težje ranjena, lažje poškodbe pa je dobila sopotnica Zora Šimenc. Ranjene so prepeljali v jeseniško bolnišnico. Škode na avtomobilih je za okoli 30.000 din.

Neprimerna hitrost

V soboto, 25. maja, nekaj po 23. uri se je na cesti prvega reda v Podljudju pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila švicarske registracije Ivan Suštaršič (roj. 1947) s Črnicva je vozil proti Trziču. V levem nepreglednem ovinku je njegov avtomobil zaradi neprimerne hitrosti zaneslo v desno v breg, od tu ga je odbilo v drsno ograjo, nato pa se je prevrnil na streho in po njej drsel še kakih 150 metrov. Voznika in sopotnika Marjana Lukana z Brezij so ranjena prepeljali v jeseniško bolnišnico. Škode je za okoli 60.000 din.

Izognil se je otroku

V ponedeljek, 27. maja, popoldne je voznik osebnega avtomobila Jože Krmelj (roj. 1949) iz Dragočajne peljal skozi Hrastje. Pri hiši št. 109 pa je nenadoma pred njegovim avtomobilom stekla čez cesto štiriletna Vesna Boštar. Da bi otroka ne zadela, je voznik Krmelj zavil v desno in trčil v ograjo. V nesreči je bil voznik lažje ranjen, škode pa je za okoli 11.500 din.

Utrujeni voznik

V nedeljo, 26. maja, popoldne je na cesti prvega reda med Mejo in Jęprocu voznica osebnega avtomobila Ljudmila Strnad (roj. 1939) iz Medvod zaradi utrujenosti med vožnjo v koloni zadremala. Zapeljala je v desno s ceste in trčila v drevo. V nesreči sta bili voznica in njena hčerka ranjeni. Škode je za 15.000 din. L. M.

Domača kosilnica na ogled

Lipnica — Strojna industrija SIP iz Šempetra v Savinjski dolini je začela izdelovati motorno kosilnico kombinator M 200. Ker je izdelek priznane domače tovarne zanimiv za naše kmetovalce, organizira Kmetijsko živilski kombinat Kranj, TOZD Kooperacija Radovljica v torek, 4. junija, ob 16. uri pri Boltarju na Lipnici 4 praktični prikaz delovanja motorne kosilnice. Organizator praktičnega prikaza želi, da bi se v torek oglasilo na Lipnici čim več kmetov. —jk

dežurni veterinarji

od 31. maja do 7. junija 1974: veterinar TERAN Janez Valjavčeva 6, telefon 23-716 ali 21-798; od 7. do 14. junija 1974: veterinar CEPUDER Bogdan Kranj, Kajuhova 23, telefon 22-994

Uprava javne varnosti v Kranju

sprejme na delo za čas od 15. junija do 30. septembra 1974

več študentov in dijakov

- za opravljanje nalog na mejnih prehodih in
- urejanje cestnega prometa na območju splošnih postaj milic UJV Kranj.

Prijavijo se lahko kandidati, ki so dopolnili 18 let starosti, so zdravstveno sposobni in da izpolnjujejo pogoje iz 1. odstavka 71. člena zakona o notranjih zadevah. Prijave sprejema UJV Kranj, Cesta JLA št. 7 do 15. junija 1974.

Podjetje Kovinarstvo Maja

Ljubljana, Celovška 182/a

objavlja prosta delovna mesta:

1. VEČ PK
KLJUČAVNICARJEV
Povprečni OD ea. 2500 din

2. VEČ KV
KLJUČAVNICARJEV
Povprečni OD 3000 din.

4. VEČ UCENCEV V
GOSPODARSTVU
SPLOŠNE KLJUČAVNICARSKESKE STROKE

Mesečne nagrade
I. letnik 500 din
II. letnik 600 din
III. letnik 700 din

Za vsa razpisana delovna mesta velja poizkusno delo 3 mesece.

Ponudbe pošljite na kadrovsko službo podjetja v 8 dneh od dneva objave razpisa.

Dimnikarsko podjetje Kranj

razpisuje naslednja prosta delovna mesta

1. vajencev z dokončanimi 6 razredi osnovne šole proti mesečni nagradi I. letnik 700 din in plačilu šolnine

2. več kvalificiranih dimnikarjev

Nastop dela možen takoj ali po dogovoru. Rok za vložitev ponudb je 15 dni po objavi razpisa.

Sindikalisti tudi v vaterpolu

Komisija za rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu Kranj bo 6. in 12. junija organizatorica prvega sindikalnega prvenstva v vaterpolu. Komisiji so se prijavile že ekipe Iskre, Planike, Prosvete, tekstilindusa ter Zdravstvenega doma. Pričakujejo pa še prijave Save, Obrtnikov in Ikosa.

Tekmovanje bo vsekakor zanimivo, saj se bodo pomerili igralci, ki so neregistrirani in ki ne igrajo pri nobenem klubu. Pravila namreč določajo, da v moštvu lahko nastopi samo eden od aktivnih. Prijave pa še niso dokončne, saj se vsi, ki želijo tekmovati, lahko prijavijo komisiji za rekreacijo do 5. junija. —dh

Kemična čistilnica in pralnica

BISTRA Škofja Loka

razpisuje javno dražbo

za prodajo dotrajanega stanovanja v II. nadstropju hiše na Titovem trgu 14 v Škofji Loki.

Stanovanje meri 45 kv. m, je popolnoma dotrajano. Izklicna cena je 22.010 din, in sicer pod naslednjimi pogoji:

Kupec se mora obvezati, da bo adaptacijo izvedel po načrtu in v času, ko bo podjetje adaptiralo ostali del hiše. Prav tako se kupec s pogodbo obveže, da bo plačal k stroškom adaptacije skupnih prostorov in inštalacij (hodnik, stopnice, ostrišje, fasada, centralna kurjava, dovod električne inštalacije, vodovoda, kanalizacije, načrt adaptacije itd.) sorazmerni del stroškov glede na površino prostorov. Kupnino je treba plačati v celoti v 15 dneh po podpisu pogodbe.

Kupec nosi vse stroške v zvezi z nakupom (prometni davek, stroške cenitve in podobno).

Interesenti za nakup morajo pred pričetkom držabe vplačati 10 % od izklicne cene kot varščino.

Prednost pri nakupu imajo delavci podjetja, ki nimajo rešenega stanovanjskega vprašanja. Javna dražba bo 5. junija 1974 ob 8. uri na upravi podjetja Spodnji trg 27, kjer interesenti lahko dobijo podrobnejše informacije.

Zahvala

Ob nepričakovani, prerani smrti našega sina, očeta, brata, bratranca, strica, nečaka in svaka

Viktorja Roglja

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč, podarjene vence in cvetje ter za izrečeno sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo kolektivu Puškarne Kranj, Andreju Jeriču za poslovilne besede ob odprtem grobu, pevcem iz Šenčurja ter č. g. kaplanu za pogrebni obred.

Za njim žalujejo vsi njegovi.

Tupaliče, 26. maja 1974

Zahvala

Ob smrti našega dragega očeta, starega očeta, pradedu, prapradedu in strica

Franca Prestorja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in organizacijam, ki so nam ustno ali pisмено izrazili sožalje, mu darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili v njegov poslednji dom. Lepa hvala g. dr. Vrbnjaku za pomoč v boleznih. Posebna zahvala častiti duhovščini za pogrebni obred ter pevskega zboru za žalostinke.

Vsem še enkrat najlepša hvala.

Žalujoči: hčerki z družinama

Kranj, Maribor, Ljubljana, 27. maja 1974

Zahvala

Ob boleči in nenadomestljivi nenadni izgubi našega ljubega moža, očeta, brata, strica, bratranca in nečaka

Alojza Bukovnika

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam ob najhujših trenutkih stali ob strani, mu darovali vence in cvetje in ga v tako velikem številu spremili v mnogo prerani grob. Posebno zahvalo pa smo dolžni dobrim sosedom, sorodnikom, g. kaplanu, sodelavcem iz Iskre in tovarišu Cudermanu za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Žalujoči domači

Zg. Bela, Suha, Preddvor, Kokrica, 27. maja 1974

Umrli nam je naša draga žena, mami, stara mami, sestra in tašča

Jožica Polak roj. Bizjak gosposinja iz Naklega 151

Od nje se bomo poslovili v sredo, 29. maja 1974, ob 17. uri izpred hiše žalosti na pokopališču v Naklem.

Žalujoči: mož Franc, sin Branko z družino, zet Dušan z družino, sestra Minka in ostalo sorodstvo.

Naklo, Medvode, Jesenice, Ilirska Bistrica, Bohinj, 27. maja 1974

Naš komentar Zlato, srebro in bron za naše

Dragaš ponovno svetovni prvak — Dvojica Dragaš-Steržaj druga in bronasta kolajna za našo izbrano moško kegljaško vrsto. To je izkupiček Jugoslovancev na desetem svetovnem prvenstvu v kegljanju.

Res dober uspeh v enotedenskih borbah za naslov najboljšega na svetu. Deseto jubilejno svetovno prvenstvo v Eppelheinu je prineslo v obeh moških konkurencah presenetljive vrstne red. Pri moških so namreč najvišji naslov osvojili prav kegljači iz Romunije pred ZRN in Jugoslavijo. Naša reprezentanca je v ekipnem delu začela izvrstno, saj so bili po štirih nastopih še na drugem mestu, velike možnosti pa so imeli tudi za zlato, saj sta v zadnjem nastopu zaigrala Česen in Steržaj. Mladi Kranjčan je opravičil svoj nastop, saj je podrl 901 keglj. Kot zadnji je šel na stezo naš rutinirani in proslavljeni kegljaški as Steržaj. Po vsej verjetnosti je bila to zanj prevelika psihična obremenitev — pred tem je prebolel tudi gripo — je kljub temu, da je igral tako kot smo ga navajeni, ni blestel. Z 847 keglji je spraval našo reprezentanco na tretje mesto, kar pa ni neuspeh. Ostali štirje Biber, Mihajlovič, Dragaš in drugi Kranjčan Turk so zadovoljili. Biber je podrl 880 kegljev. Turku kot vse kaže niso godile premehe steze, Mihajlovič, ki je bil prvič v reprezentanci, je podrl 855 kegljev, medtem ko je Dragaš že v ekipnem delu najavil kandidaturo za najvišja mesta, saj mu je uspelo podreti 908 kegljev.

Dvojica Dragaš-Steržaj je osvojila srebro. Vse kaže, da tudi Steržaju niso ugajale mehke steze, saj je v dvojicah podrl 871 kegljev. Svetovni prvak iz leta 1972 Zagrebčan Dragaš, ki je sicer rojen pri Zadru, je spet zaigral kot v najboljših dneh. Čeprav so ga med pripravami dajale poškodbe in bolezni, je v tem delu podrl 939 kegljev in s tem že prehitel vse ostale tekmece za prvaka.

No, Dragaš v posameznem delu ni razočaral. Spet je bil stari temperamentni Dalmatincec, ki je z 890 keglji in skupaj z 2737 osvojiteljem spet naslov najboljšega na svetu in je kot prvi dvakrat na najvišji stopnički. Med 20 posamezniki je bil Biber 13. (2661), 16. Steržaj (2642), 18. Česen (2603).

Če smo lahko zadovoljni z izkupičkom osvojenih medalj pri moških, pa tega ne moremo reči za žensko vrsto. Peto mesto naših predstavnic je neuspeh. Za ublažitev slabega uspeha pa sta poskrbeli Ljubljanka Čuličeva, ki je med posameznicami četrta, ter osma Ludvikova (Štore).

D. Humer

Odlična udeležba

Nedeljska kolesarska dirka, ki jo je v počastitev dneva mladosti organiziralo na novo ustanovljeno turistično športno društvo Kokrica, je pokazala, da je na Gorenjskem dovolj zanimanja za kolesarski šport. Nastopilo je namreč kar 80 tekmovalcev, ki so bili razdeljeni po skupinah. Na Kokrici pa se ne zanimajo samo za kolesarstvo, saj v

zimskem času prirejajo tudi smučarske tečaje in tekmovanja.

Rezultati — cicibani: (1 km): 1. Dežman (Kokrica), 2. Sajovic (Kranj), 3. Hafner, 4. Hudobivnik, 5. Dežman (vsi Kokrica); **cicibani do 10 let (1 km):** 1. Urbanc, 2. Beton, 3. Bratun, 4. Kavaš, 5. Ratnik (vsi Kokrica); **cicibanke do 10 let (1 km):** 1. Plestenjak, 2. Orehek, 3. Bašelj, 4. Sušnik (vse Kokrica); **pionirke od 10 do 15 let (1 km):** 1. B. Bašelj, 2. Pestar, 3. Vidic, 4. Kern (vse Kokrica); **pionirji od 10 do 15 let (1 km):** 1. M. Beton (Kokrica), 2. Herlec (Preddvor), 3. Urbanc (Kokrica), 4. Logar (Kranj), 5. Kralj (Kokrica); **mladinci in člani s turističnimi kolesi (17 km):** 1. Pesko, 2. Kešpret, 3. Kozjek, 4. Hlebec (vsi Kokrica), 5. Cerkovnik (Preddvor); **mladinci s specialnimi kolesi (17 km):** 1. Štirn, 2. Cugelj, 3. Raspor (vsi Kranj), 4. Lombar (Preddvor), 5. Bahun (Tržič), člani (17 km): 1. Tulipan, (Kranj), 2. Knaflič (Bled), 3. Žagar, 4. Ribnikar (oba Kokrica), veterani nad 35 let (17 km): 1. Dežman, 2. Bukovnik (oba Kokrica), 3. Gros, 4. Pintar (oba Kranj), 5. Z. Herlec (Preddvor).

Za uspešno prireditev dirke imajo največji zaslug predsednik TSD Kokrica Ivan Lužovec ter Alojz Dežman in Božo Bašelj. To društvo bo po besedah organizatorja prireditev prirejala vsako leto, ki naj bi pozneje prerasle v tradicionalno.

-dh

Šport med vikendom

NOGOMET — Gorenjski ligaši v ZCNL so tokrat zatajili, saj so od šestih točk osvojili le eno. Čeprav je kranjska Sava v Strazišču gostila novogoriška Vozila, ki se borijo za prvaka, je morala priznati premoč gostom. Edino točko so osvojili Tržičani, ki so na igrišču pod Gradom remizirali s Primorjem. Triglav je gostoval pri Unjarju, kjer pa je tekmo izgubil.

Izidi: Sava : Vozila 0:1 (0:0), Unjar : Triglav 2:1 (1:0), Tržič : Primorje 0:0. Pari prihodnjega kola (9. junij): Triglav : Vozila, Litija : Tržič, Adria : Sava.

KOŠARKA — V I. A SKL je kranjski Triglav po dramatični igri s težavo premagal Fructal. V I. B so bili Jeseničani uspešni v Rušah, medtem ko so igralke Kroja v ženski slovenski košarkarski ligi izgubile tekmo z Ježico. Tu je prišlo do zapleta, saj kot pravijo poročila, sta sodnika 10 sekund pred koncem tekmo odpisala.

Izidi, moški: Triglav : Fructal 71:69 (43:34), Ruše : Jesenice 54:64 (22:31), ženske: Kroj : Ježica 61:62 (36:30). Pari prihodnjega kola, moški: Novoteks : Triglav, Jesenice : Koper, ženske: Marles : Kroj.

ROKOMET — Dekleta Alpleša so tokrat gostovale v Trogiru, kjer se domača ekipa poteguje za prvo mesto. Tekmo so izgubile kar z 10 goli razlike. V moški republiški ligi sta oba gorenjska predstavnika oddala točki. Slovenj Gradec je premagal Tržič, Kamnik pa je izgubil s Piranom.

Izidi, ženske: Trogir : Alples 23:13 (13:7), moški: Kamnik : Piran 13:20 (8:8), Slovenj Gradec : Tržič 16:11 (6:8). Pari prihodnjega kola, ženske: Alples : Rudar, moški: Tržič : Ribnica, Rudar : Kamnik.

Na pionirskem košarkarskem festivalu 74 so pionirke osnovne šole Padlih prvoborcev iz Žirov spet najboljšje v Sloveniji. Lep uspeh so dosegle tudi mlade košarkarice OŠ Cvetka Golarja, ki so zasedle drugo mesto.

Na enakem turnirju v Litiji pa je bila med pionirji ekipa OŠ Padlih prvoborcev četrta.

TENIS — Nadaljujejo se boji v ligaškem tekmovanju za teniški pokal Slovenije. Tenisači kranjskega Triglava so v članski I. A konkurenci v Kamniku premagali domačine, mladinsko vrsto Triglava II pa je v Ljubljani premagala Olimpija I.

Izidi: Kamnik : Triglav 2:3, Olimpija I : Triglav II 2:1.

-dh

OŠ Lucijana Seljaka pri pionirkah in OŠ Simona Jenka pri pionirjih

Novost letošnjega občinskega prvenstva v atletiki so bili kvalifikacijski dvoboji oziroma troboji, ki so jih izvedle šole pred občinskim prvenstvom. Glede na zbrano število točk se je šest šol uvrstilo na občinsko prvenstvo, izpadli pa sta OŠ Stanko Mlakar (Senčur) in OŠ Josip Broz-Tito (Predoslje). Namen kvalifikacijskih dvobojev je bil omogočiti šolskim reprezentancam, da pred občinskim prvenstvom ugotove slabe točke v reprezentancah in jih pred prvenstvom odpravijo. Zelo dobri rezultati kažejo, da je novost vredno obdržati. Veliko posameznikov in predvsem prvouvrščeni ekipi imajo možnost uvrstiti se na republiško prvenstvo, ki bo v Ljubljani.

Rezultati — pionirke: 60 m: 1.

LTH gorenjski prvak

V predzadnjem kolu v gorenjski članski A ligi so bili doseženi pričakovani rezultati. Naslov gorenjskega prvaka si je dokončno že priboril škofjeloški LTH, ki bo v prihodnji sezoni lahko nastopil v zahodni conski nogometni ligi.

Rezultati: Naklo : Jesenice 1:1, Lesce : Korotan 0:1, Britof : Senčur 6:3, Bohinj : LTH 1:2; tekma Alples : Bled bo odigrana med tednom.

Lestvica:	LTH	Alples	Jesenice	Lesce	Bled	Naklo	Britof	Bohinj	Senčur	Korotan
	17	13	2	2	55:20	28	16	9	4	3
	16	9	4	3	40:23	22	17	6	7	4
	17	5	6	6	30:29	16	16	6	3	7
	16	6	3	7	26:28	15	17	5	5	7
	17	5	5	9	27:35	15	17	5	3	9
	17	5	3	9	26:31	13	17	5	2	10
	17	5	2	10	22:45	12	17	4	3	10
	17	4	3	10	28:35	11	17	4	3	10
	17	4	3	10	28:38	11				

P. Novak

Didi' mednarodni sodnik

Evropski vaterpolski plavalni komite s sedežem na Dunaju je zboru sodnikov Jugoslavije poslal listo mednarodnih vaterpolskih sodnikov. Med Ivkovičem, Saifertom (oba Zagreb), Jovičem, Kneževićem (oba Split), Lubardo (Kotor) je tudi Kranjčan Didi'. Tako smo z Didi'jem dobili prvega slovenskega mednarodnega sodnika, kar je lep uspeh za ves slovenski vaterpolo.

Na listi sojenja I. in II. zvezne vaterpolske lige so tudi štirje Kranjčani: Pičulin bo vodil tekme I. zvezne lige, medtem ko so Chvatal, Maržič in Ankerst delegirani za sojenje tekem II. zvezne lige.

Določeni so sodniki za sojenje II. zvezne lige. Da pa bo šlo letos zares in da ne bo prišlo do zapletov, so derbi tekme med Triglavom in Solarisom, ki se bosta oba borila za prvo mesto, delegirali res oba mednarodna arbitra. Tekmo Solaris : Triglav v Sibeniku bo vodil Seifert, v Kranju pa Triglav : Solaris Ivkovič. Oba imata že toliko veljave, da ne smemo dvomiti o njuni poštenosti.

Jugoslovanska državna reprezentanca te dni nastopa na mednarodnem turnirju v Rimu in Neaplju. Poleg naših igrajo še SZ, Madžarska in Italija. Vodja Jugoslovancev na teh dveh turnirjih je Kranjčan Mate Becić. 1. in 2. junija bo na Reki meddržavno prijateljsko srečanje Jugoslavija : Madžarska. To srečanje bi moralo biti v Kranju — to smo zapisali tudi v našem časniku — toda ker v bazenu še ni vode in niso zagotovljene sanitarije, so tekmo prevzeli Rečani.

Darja Mandič (S. J.) 8,4, 2. Dragica Konjar (L. S.) 8,6, 3. Zdenka Hribenik (L. S.) 8,6; **300 m:** 1. Bernarda Oman (L. S.) 47,9, 2. Majda Kotnik (D. J.) 48,0, 3. Cveta Janc (F. P.) 48,4; **višina:** 1. Metka Bergant (S. J.) 141, 2. Tanja Urbanc (F. P.) 139, 3. Mirjana Deželak (D. J.) 125; **štafeta 4 x 60 m:** 1. OŠ Lucijan Seljak 33,2, 2. OŠ Simon Jenko 33,6, 3. OŠ France Prešeren 34,5; **skok v daljavo:** 1. Leonida Jesenovec (F. P.) 50,8, 2. Špela Bajželj (S. J.) 43,6, 3. Veronika Eržen (L. S.) 42,5; **suvanje krogle:** 1. Tatjana Crnilc (L.S.) 9,11, 2. Kristanc (D. J.) 8,94, 3. Jadranka Bezimovič (S. J.) 8,93; **troboj:** 1. Cvetka Petek (L. S.) 153, 2. Nataša Pavec (F. P.) 139, 3. Jana Sivec (S. J.) 135; **ekipna uvrstitev:** 1. OŠ Lucijan Seljak 793,5 točk, 2. OŠ France Prešeren 714,5, 3. OŠ Simon Jenko 646, 4. OŠ Stane Zagar 610, 5. OŠ Matija Valjavec 579,5, 6. OŠ Davorin Jenko 577 točk;

pionirji: 60 m: 1. Borut Bele (S. J.) 7,3, 2. Bojan Stare (S. J.) 7,4, 3. Jože Polajnar (M. V.) 7,6; **400 m:** 1. Marjan Finci (F. P.) 58,7, 2. Zvone Vidmar (M. V.) 59,7, 3. Bojan Oblak (S. J.) 1:00,3; **višina:** 1. Milan Ačimovič (S. J.) 160, 2. Borut Solar (L. S.) 155, 3. Ljubo Makuc (F. P.) 155; **skok v daljavo:** 1. Vinko Ušeničnik (L. S.) 5,49, 2. Igor Erbežnik (S. J.) 5,19, 3. Brane Senk (S. J.) 5,10; **suvanje krogle:** 1. Vinko Gale (F. P.) 12,61, 2. Peter Kapler (L.S.) 11,98, 3. Milan Podjed (D. J.) 11,28; **štafeta 4 x 60 m:** 1. OŠ Simon Jenko 29,2, 2. OŠ Davorin Jenko 30,9, 3. OŠ Matija Valjavec 31,0; **troboj:** 1. Tone Ferlež (M. V.) 149, 2. Rado Likar (F. P.) 144, 3. Tomaž Simonac (S. J.) 99; **ekipna uvrstitev:** 1. OŠ Simon Jenko 701,5 točk, 2. OŠ Matija Valjavec 653, 3. OŠ Lucijan Seljak 583,5, 4. OŠ France Prešeren 571,5, 5. OŠ Davorin Jenko 480,5, 6. OŠ Stane Zagar 439. J. Ugrar

Uspešna dejavnost društva

Z občnega zbora športnega društva Borec — Kranj

Na sobotnem občnem zboru ŠD Borec Kranj so udeleženci najprej pregledali dejavnost društva v obdobju med obema zboroma, izvolili nove odbore in se nato pogovarjali o nekaterih temeljnih problemih telesnih invalidov nasploh, predvsem pa njihovega športno-rekreativnega udejstvovanja kot ene od oblik rehabilitacije. Največ je bilo govora o združitvi obeh invalidskih organizacij, ki trenutno delujeta v Kranju, saj je enotna organizacija prvi pogoj načrtnega udejstvovanja invalidov na najrazličnejših področjih družbenega življenja in uspešnega uveljavljanja posebnih interesov. Čeprav udeleženci niso sprejeli dokončnega sklepa oziroma niso izoblikovali stališča o tem problemu, pa

vseeno lahko pričakujemo, da bodo v bližnji prihodnosti vsi invalidi združeni v enotno organizacijo, ki bo med drugim razvijala tudi športno dejavnost.

Pregled dejavnosti društva je ponovno potrdil uspešno sodelovanje invalidov v najrazličnejših športno-rekreativskih dejavnostih. Invalidi športniki so v zadnjih dveh letih dostojno zastopali barve društva, saj so na številnih tekmovanjih osvajali najvišja mesta.

Na koncu so si bili vsi edini v tem, da mora društvo pritegniti tudi nove člane, ki naj bi nadaljevali začeto delo predhodnikov, saj je množičnost ena od osnov kvalitetne rasti.

M. Gabrijelčič

Je kriva TTKS?

Ni še pol leta od tega, ko smo v Kranju ljudje, naklonjeni športu, spoštljivo pozdravljali ustanavljanje TTKS. Pričakovati je bilo namreč, da bodo z ustanovitvijo TTKS rešeni mnogi problemi, ki so zavirali razvoj športa v Kranju. Mnoge slabosti, ki so že pošteno načele kranjski šport v celoti, naj bi bile odpravljene. Predvsem glavni problem — financiranje kranjskih športnih panog, 0,64 % od bruto osebnega dohodka na zaposlenega je dalo slutiti, da se bo v Kranju v skupni sklad nabralo okoli 700 milijonov starih dinarjev.

Z javnim glasovanjem so ljudje v delovnih organizacijah soglasno podprli ta predlog, ki bi dal športu novih moči. Predlog je bil sprejet, denar odobren, vendar denarja ni. Nekje se je zataknilo!

Financiranje bi se moralo začeti že s 1. januarjem 1974. Vendar se je iz (do takrat) opravičenih razlogov stvar nekoliko zavlekla. Celotna shema TTKS je bila tako obširna, da je bilo potrebno res veliko dela, da so se formalni vsi organi. Športne sekcije v okviru ŠD Triglav pa so zaradi te zamude same organizacije že trpele škodo. Po razpustitvi prejšnje občinske zveze za telesno kulturo namreč nihče ni vedel, kam naj se obrne. Ponovna rehabilitacija ObZTK pod okriljem TTKS je to napako delno odpravila. Vendar glavno je ostalo isto. To pa je financiranje športnih sekcij v ŠD Triglav. Financiranje je v glavnem po starem že ustaljenem ključu, ki pa ne zadostuje več potrebam in času. Športne panoge, ki so sedaj v glavni sezoni (atletika, tenis, plavanje, košarka itd.), so ostale brez denarja. Opiramo se samo na finančno stanje AK Triglav, vendar verjetno ni drugje nič boljše. Razumljivo je, da je javnost zainteresirana, kaj se dogaja v športu. Laik, ki se samo površno spusti v analizo, bo rekel »Kranjski šport bo umrl!« Vendar si upamo trditi, da je ta obsodba prehuda. Namreč v vseh športnih sekcijah je veliko entuziastov, ki s svojo voljo vztrajajo kljub praznim blagajnam. Naj navedemo samo primer AK Triglav, ki je že s 13. aprilom izpraznil dotacije za april in do konca meseca bil brez dinarja (!) v blagajni. Vsi, ki se amatersko ali pa (profesionalno?) ukvarjajo s športom, vemo, da je razcvet v takih pogojih nemogoč.

Po analizah predračunov sekcij v ŠD Triglav je bilo predlaganih nekaj čez 250 milijonov za vse športne sekcije. Ker se o tem, kam in kdaj se bo začel deliti denar, bolj malo govori, nas zanima, kdo je za to stanje odgovoren. V pogovoru s tov. Becićem (predsednik finančne komisije) ni bila nakazana možnost, da se bo to kmalu uredilo. Vsem je jasno, da je množičnost v športnih organizacijah padla in vsi bi se morali tega zavedati. Prepotrebno športno opremo, katero so dobile posamezne sekcije od tovarn proizvajalk športne opreme, ni. Vsi se zgovarjajo na TTKS, čeprav vemo, da sklad, namenjen za reklamo tovarniških izdelkov, ni vstet v 0,64 % na zaposleno osebo.

Preteklo je že skoraj 5 mesecev od ustanovitve TTKS, vendar rezultatov ni. Razumljivo je, da se pri podiranju starega in ustanavljanju novega stvari nekoliko zavlečejo. Vendar bi se odgovorni morali zavedati, da se čez mesec dni končuje pouk v osnovnih in srednjih šolah in da se lahko zgodi, da bodo mnogi otroci in dijaki prepuščeni cesti, ker športne organizacije nimajo denarja za minimalno opremo, da bi s tem navezale mladega človeka na delo v športni organizaciji.

Predvsem pa je važno dejstvo, da se prvi val navdušenja ob ustanavljanju TTKS ni polegel. To pa veliko pomeni, samo potrebna je pomoč TTKS.

Atletski klub Triglav Kranj

TRGOVSKO PODJETJE
TEHNO-MERCATOR
CELJE

1+3

Spet se šolsko leto bliža zaključku; le še nekaj junjskih dni, pa bodo od veselja frčali zvezki in knjige v kot, kjer bodo samevale vse poletje. Tako vsaj si bodo dali duška po zadnjem zvonjenju učenci nižjih razredov. Njihovi starejši tovariši so ob zaključku leta resnobnejši kot se osmošolcem, ki zapuščajo šolske klopi, tudi spodobi. Marsikdo bo kar z obžalovanjem zadnjokrat postal v svojem razredu, iz osemletke bo treba zakoračiti v druge šole, take ki pripravljajo na poklic, ali pa bo treba že kar takoj resno prijeti za delo. Toda osmošolci, s katerimi smo se pred koncem šolskega leta pogovarjali, niso bili preveč užaloščeni, ker se jim zaključuje eno obdobje njihovega življenja, ki so ga preživeli bolj ali manj brezskrbno — nasprotno — vesele se vsega; kar jim bo še prineslo nadaljnje šolanje, nadaljnja priprava za življenje in mi jim na tej poti želimo kar največ uspeha.

ni branila. Vpisala se bom na mariborsko medicinsko šolo. V Mariboru imam sorodnike in bom stanovala pri njih. Tako se mi ne bo treba voziti na Jesenice, stanujem namreč v Ljubnem. Malo mi bo že žal, da zapuščam osemletko, predvsem zaradi tovarišev, prišla bom spet v čisto novo okolje, pa bo že šlo. V šoli mi gre dobro, odlična sem, upam da tudi v bodoče ne bo težav z učenjem.*

Jurij Černe je učenec 8. a razreda osnovne šole Koroška Bela: »Seveda že vem, kam bom šel po zaključeni osemletki. Odločil sem se za zidarja. Letos bo SGP Sava sprejelo 20 učencev in mislim, da bom med njimi. Tudi starši so z mojo odločitvijo kar zadovoljni, čeprav sem se sam odločil, kaj bom postal, niso imeli pripomb. Razred bom letos zaključil mislim da z dobrim uspehom, tako kot približno vsa leta doslej. Najbolj mi je bila pri sreči telovadba pa tudi gospodinjski pouk. Malo mi bo že žal za šolo, ampak mislim, da sem zadosti star, da se lahko izučim samostojnega poklica. Med počitnicami bom verjetno kar doma, pomagal bom stari mami na kmetiji, dosti časa pa bo ostalo še za nogomet.«

Darja Zupan je učenka 8. c razreda osnovne šole Antona T. Linhart v Radovljici: »Jaz bom medicinska sestra. Za ta poklic sem se odločila že pred časom, noben drug poklic nisem imela v mislih. Mamica sicer ve, kakšen težaven poklic je to, pa mi

Metka Teržan je učenka 8. e razreda osnovne šole Petra Kavčiča v Skofji Loki: »Res se je ob zaključku osemletke treba odločiti za poklic. Jaz bom to vprašanje še malo odložila. Vpisala se bom namreč v gimnazijo in bom o tej resni odločitvi — namreč o poklicu — razmišljala med gimnazijskim šolanjem. Mika me sicer medicina, morda se že štiri leta niti ne bom premislila. Vsekakor pa se o vsem tem vedno menim s starši, ki so moji najboljši svetovalci, čeprav nas tudi šole skupaj z zavodi za zaposlovanje dobro in izčrpno seznanjajo z vsemi možnimi vključitvami po osnovni šoli. Verjetno bo kasneje v gimnaziji malo manj časa za razne dejavnosti, ki mi sedaj izpolnjujejo prosti čas, vendar pa ne bi rada pustila košarke pa dramskega krožka, morda pa bo časa še za kaj.«

L. M.

Zalostnega slovesa od petih preminulih delavcev se je v nedeljo dopoldan pred upravno zgradbo LTH na Trati udeležilo veliko število občanov. — Foto: A. U.

Eksploziji v LTH je botrovalo pomanjkljivo čiščenje naprav

Ganljivo nedeljsko slovo od preminulih tovarišev — V priporu 5 vodilnih delavcev — Delavci baje niso bili opozorjeni na nevarnost

V soboto, za dan mladosti, ki ponavadi mine v znamenju veselja, smeja in pesmi, se je Škofja Loka odela v črno. Odpadle so številne prireditve, posvečene prazniku, kajti mesto je pretresla vest o tragični nesreči v tovarni LTH in o smrti petih delavcev — žrtev eksplozije. Spominu nanje je bila posvečena dopoldanska izredna seja delavskega sveta podjetja, na kateri so prisotni poleg ostalega sprejeli sklep, da bodo svojem pokojnikov nudili vso potrebno moralno in materialno podporo. V nedeljo, 26. maja, dopoldan pa je velika množica občanov nemo, zgroženo prisostvovala komemoraciji pred upravno zgradbo LTH na Trati. Ob krstah sta pokojnim stanovskim tovarišem v slovo spregovorila Jože Pecher, predstavnik TOZD Livarna, in inž. Izidor Štucin, predsednik sindikalne organizacije. Sledil je nastop okteta Jelovice in pihalne godbe iz Žirov.

USODNI MAGNEZIJ

Črne zastave, žalostinke, solze, jok in sožalne brzojavke so kajpak samo epilog dogodka, ki ga Ločani najbrž zlepa ne bodo pozabili. Huda detonacija je namreč v petek, 24. maja, pet minut po 13. uri zamajala hiše okrog starega vincarškega poslopja Loških tovarnih hladilnikov in potrla okenska stekla blokov na Novem svetu. Kakor smo objavili že v prejšnji številki Glasa, je eksplozijo sprožil nenaden vžig mešanice zraka, aluminija in magnezija v prahu ter drobcev filca in rje v sesalniku, nameščenem poleg livarniške polirnice in brusilnice, kjer loščijo posamezne vrste polizdelkov (zlitina vsebuje 8 odstotkov magnezija). V trenutku, ko so žareče zmesi s temperaturo skoraj 2000 stopinj Celzija skozi odvajalne cevi udarile v dvorano, je notri, pri štirih strojih, stalo 9 ljudi. Vseh devet je utrpelo resne poškodbe. Nekateri so dobili ožganine tretje stopnje čez 85 odstotkov površine telesa. Navzlic izredno hitri intervenciji je kasneje v bolnišnici petero mož ranam podleglo. To so Ciril Špik (24), stanujoč v Kranju, Gasilska 16 (umrl v soboto ob 03.15 zjutraj), Peter Mohorič (39), stanujoč v Železnikih, Na Kresu 46 (umrl v soboto ob 01.45 zjutraj), Janko Tavčar (43), stanujoč na Bukovici 1 (umrl v petek ob 19.05), Mehdi Salihu (24),

stanujoč v Škofji Loki, v Samskem domu (umrl v petek ob 22.10) in Slavko Ivanov (23), prav tako iz Škofje Loke (umrl v petek ob 19.25). Četverica njihovih bolj »srečnih« kolegov — Mijo Cupar (27), Bajram Bahtiri (32), Marko Komljan (21) in Anton Tavčar (41) — je sicer še zmeraj v zdravstveni oskrbi, vendar ni bojazni, da ne bi preživeli.

Razen naštetim devetim delavcem so morali zdravniško pomoč nuditi tudi trinajstim osebam iz sosednjih prostorov, povečini žensk. Gre za lažje opekline, vreznine in odrgnine, ki ne terjajo poostrelega medicinskega nadzora.

JANUARSKO »OPOZORILO«

Na ponedeljkovi novinarski konferenci v prostorih UJV Kranj smo zvedeli, da je nesreči botrovala izključno le nezadostna čistoča v delavnici in v odsesovalni aparaturi. Kot so poudarili člani posebne komisije, ki je v navzočnosti preiskovalnega sodnika Jožeta Pavliča rekonstruirala katastrofo, odgovorna služba ni spoštovala navodila proizvajalcev, SMELT Ljubljana, v katerem slednji priporočajo oziroma zahtevajo redno, pogostnosti uporabe ustrezno odstranjevanje prašnih usedlin. V napotkih uporabnikom stroja, montiranega spomladi 1972, so avtorji celo zapisali, da je treba tla, stene, strop in opremo v obratu snažiti z ročnim sesalcem, česar ni izvajal nihče. Že 24. januarja letos je v grozdu ciklonov izbruhnil požar, ki so ga resda uspeli naglo pogasiti in odstraniti vnetljive nanose v komorah, toda niti prej niti potem sistem ni bil več razstavljen in temeljito pregledan. Nadalje komisija ugotavlja, da polirjem ni nihče pojasnil, kako nevaren postane mehanizem, če se mu ne posveča dovolj skrbi in nege. Ker je eden ali drugi od zaposlenih v obratu občasno brusil razne kovinske predmete, so v zrak zašli tudi delci železa, ki močno povečuje vnetljivost.

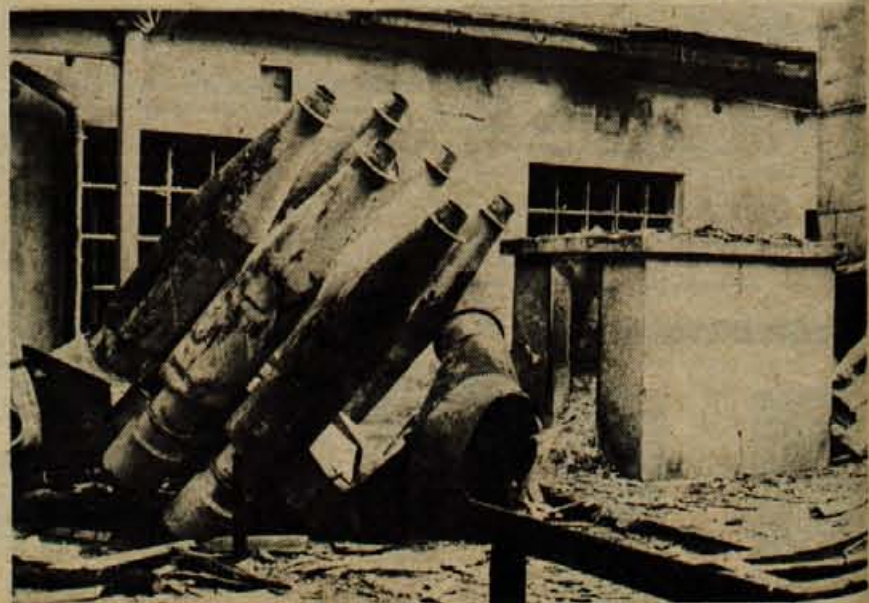
Spričo gornjih spoznanj je preiskovalni sodnik v petek zvečer odredil pripor za direktorja TOZD Livarna Vincarje dipl. inž. Ivana Hafnerja, za šefa vzdrževanja in investicij dipl. inž. Richarda Prijona, za absolventa višje varnostne tehnične šole in varnostnega referenta Metoda Ferbarja, za obratovodjo delovne enote Livarna Marjana Kuralta ter za brigadirja v polirnici in brusilnici Jožeta Kukca, medtem ko so šestega moža, pomočnika generalnega direktorja dipl. inž. Jerneja Benedičiča oprostili kakršnihkoli sumov in v ponedeljek izpustili.

PREISKAVE ŠE NI KONEC

Velja pripomniti, da analiza ne-zgode nikakor ni zaključena, saj bodo zdaj stopili v akcijo kemiki, tehnologi in strokovnjaki Smelta, brez katerih si je nemogoče ustvariti popolno podobo o pripetljaju ter določiti stopnjo krivde morebitnih obtožencev. V upravi LTH smo povprašali, koliko znaša približna materialna škoda: okrog 500.000 novih din. V navedeni vsoti pa niso zajeti stroški zamenjave pobitih šip ter izguba, nastala zaradi neizogibne daljše prekinitve določenih faz proizvodnje, ki grozi narasti v milijonski znesek. I. Guzelj

Številni izrazi sožalja

Številnim brzojavnim izrazom sožalja, ki od vsepovsod prihajajo v upravo tovarne LTH Škofja Loka in na sedež občinske skupščine, so se v soboto pridružili tudi predsednik predstvedstva SRS Sergej Kraigher, predsednik CK ZKS France Popit in predsednik izvršnega sveta Slovenije inž. Andrej Marinc.

Šestcevni ciklon (na fotografiji) tvori srce prezračevalne naprave, ki jo sestavljata še sistem odvajalnih cevi ter betonski silos. Vžig drobcev v njej je povzročil prašno eksplozijo z znanimi posledicami — Foto: M. K.

Tek po radovljiških ulicah

Tudi letos je občinska zveza za telesno kulturo Radovljica pod pokroviteljstvom občinske konference mladine pripravila v počastitev dneva mladosti tek po ulicah Radovljice. Tekmovanje je uspelo, saj je bila udeležba tekmovalcev in tekmovalk iz telesnokulturnih, mladinskih in drugih organizacij zares velika.

Med člani je zmagal Filip Katan iz Gorij, drugi je bil Zdravko Eržen iz

Kamne gorice in tretji Janez Reberšček iz Kranja.

Med mlajšimi mladinci je bil najhitrejši Bojan Jenko iz Mošenj, drugi je bil Ussai iz Ljubnega in tretji Jože Eržen iz Plamena.

Pri članicah je zasedla prvo mesto Ivica Torkar iz Bohinja, druga je bila Greta Bizjak iz Murke in tretja Tilka Kokolj iz Ljubnega.

Med starejšimi mladinkami je bila prva Lidija Gombevc iz Radovljice,

druga Antonija Ovsenik iz Zapuž in tretja Nada Ravnik iz Ljubnega.

Pri mlajših mladinkah je zmagala Marija Ussai iz Ljubnega, druga je bila Lidija Kovač iz Ljubnega in tretja Zdenka Benedičič iz Lipnice.

Poleg tekmovalca za najboljšega posameznika so se mladi pomerili tudi v štafeti. V ženski štafeti je bila prva ekipa iz Ljubnega, pri moških pa so se najbolj odrezali tekači iz Verige Lesce. M. H.